

Obsah

Úvod.....	3
I. Zpráva o plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace	4
1. Knihovnické a informační služby.....	5
1.1. Celkové statistické ukazatele KJM	5
1.2. Služby jednotlivých pracovišť	6
1.2.1. Ústřední knihovna	6
1.2.2. Síť jednotlivých poboček.....	13
1.3. Projektová činnost	15
1.4 Kulturní činnost.....	20
1.5. Regionální a celostátní význam, mezinárodní spolupráce.....	24
1.5.1 Mezinárodní spolupráce	24
2. Public relations, marketing služeb	24
3. Materiální zdroje.....	25
3.1. Knihovní fondy	25
3.2. Informační a komunikační technologie	29
3.2.1. Knihovní systémy	29
3.3. Prostory, vybavení, technika.....	30
4. Management	30
II. Plnění úkolů v personální oblasti.....	31
1. Personální řízení	31
1.2. Zpráva o plnění úkolů BOZP a PO za rok 2021.....	32
Závěr	33
III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření za rok 2021.....	34
1. Plnění rozpočtu příspěvkové organizace k 31. 12. 2021	34
IV. Komentář k tabulce plán čerpání a tvorby peněžních fondů	38
V. Kontrolní činnosti	38
1. Veřejnoprávní kontrola – interní audity	38
VI. Přílohy.....	48

Úvod

Knihovna Jiřího Mahena v Brně stoletá. To byl hlavní motiv vinoucí se celým rokem 2021. Vážíme si toho, že nad oslavami spojenými s výročím, převzala záštitu primátorka statutárního města Brna JUDr. Markéta Vaňková, která nám věnovala videopozdrav

(<https://www.youtube.com/watch?v=EXtKoVi3oOk>). A toto mimořádné výročí s námi samozřejmě prožívala brněnská veřejnost na mnoha akcích. Hlavní události, stejně tak jako další videopozdravy, jsou dostupné na <https://www.kjm.cz/100-let-kjm>.

Rok 2021 byl také radostný i mimořádnými úspěchy. V soutěži knihoven Jihomoravského kraje získala KJM ocenění **TOP Komunitní knihovna Jihomoravského kraje 2020** za naši pobočku v Medláncích. Ocenění jsme převzali z rukou hejtmána Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolicha (14. 10. 2021).

Hrdí jsme také byli na **poděkování od Krajské hygienické stanice za pomoc našich zaměstnanců při trasování** během pandemie. Ocenění předával hejtmán Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich a primátorka statutárního města Brna JUDr. Markéta Vaňková (10. 6. 2021).

Knihovna získala **nejvyšší ocenění MK ČR – Knihovna roku 2021** v kategorii významný počin v oblasti veřejných knihovnických a informačních služeb za projekt Knihovna Na Křižovatce. K ceně blahopřál ministr kultury Lubomír Zaorálek (18. 10. 2021).

*TOP Komunitní knihovna
JmK 2020 – 14. 10. 2021*

*Poděkování Krajské
hygienické stanice 10. 6. 2021*

*Knihovna roku 2021
18. 10. 2021*

Právě Knihovna Na Křižovatce se přiřadila k dlouhé řadě našich kompletně revitalizovaných poboček s hodnotnými interiéry i modernizovanými službami. Jde navíc o zcela unikátní projekt spolupráce knihovny se studenty oboru (FFMU, Katedry informačních studií a knihovnictví) i ukázkou úspěšného vícedrožového financování (participativní rozpočet města i vstřícný přístup městské části Brno-střed).

Zcela nová pobočka vznikla v bytovém komplexu na ulici Vojtova, kde ideová myšlenka architektonického návrhu sousedského soužití plně koresponduje s filosofií knihovny a skýtá velký potenciál k pestrým setkáváním všech generací.

A co samotní uživatelé knihovny? Rok provázený řadou protiepidemických opatření samozřejmě omezil možnosti poskytování našich služeb a ovlivnil i chování veřejnosti. Přesto, že statistická čísla jsou pochopitelně nižší, je cítit, že čtenáři a návštěvníci knihovnu potřebují, že se na její návštěvy těší a postupně se vracejí. A to nás těší i zavazuje. Proto jsme také provedli průzkum mezi čtenáři i veřejností, abychom ověřili potřeby našich uživatelů a ještě lépe designovali naše služby.

Velké poděkování pak patří našim zaměstnancům, kteří se velmi rychle přizpůsobili měnícím se podmínkám, nacházeli nové formy, jak se svými čtenáři zůstat v kontaktu. Rozvinula se tak dobrovolnická donáška knih domů, on-line akce nejen vzdělávací, ale především laskavé a posilující. Ale ze všeho nejvíce je vzájemnou potěchou možnost opětovného osobního setkávání v knihovně.

Naši zaměstnanci také prokázali, že jsou otevřeni pomáhat tam, kde je to potřeba. Vedle trasování pro hygienickou stanici působili také jako dobrovolníci v očkovacím centru. Neváhali poskytnout pomocnou ruku v Břeclavi při likvidaci následků červnového tornáda.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně prožila rok svých stých narozenin velmi intenzivně, s celou řadou krásných okamžiků a úspěchů, zároveň se však musela operativně vyrovnávat s mnoha omezeními. To vše nás stmelovalo a ve výsledku posílilo. Vytvořili jsme společně jasnou vizi, se kterou vstupujeme do další stovky služeb pro brněnskou veřejnost.

Libuše Nivnická, ředitelka

I. Zpráva o plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace

V loňském roce jsme navzdory epidemii zahájili **oslavý stého výročí naší knihovny**. Ne vše však bylo možné realizovat. Přes všechna omezení jsme s našimi klienty mohli kulaté výročí sdílet prostřednictvím výstavy fotografií **100 let, 100 otisků Knihovny Jiřího Mahena v Brně**, která připomněla místa spjatá s knihovnou a osobou Jiřího Mahena. Výstava byla veřejnosti představena 12. května v ulici Pohořelec. V elektronické podobě nás představovala v družebním městě Poznani v Polsku v Knihovně Raczyńskich. Nyní je možné jednotlivé panely najít na našich pobočkách.

S jednotlivými provozovny knihovny se zájemci mohli seznámit také v rámci **Velkého putování za poznáním Knihovny Jiřího Mahena**. Pokud při putování navštívili od 1. 6. do 30. 9. 2021 dospělí, ale i děti alespoň 12 poboček knihovny a v každé z nich splnili patřičný úkol, získali drobnou odměnu, a mohli se zúčastnit závěrečného losování o další ceny.

Další malý dárek k výročí mohou zájemci najít na našich webových stránkách. Jde o **3D vizualizaci Ústřední knihovny** a **3D vizualizaci Mahenova památníku**. Obě virtuální prohlídky představují nejen prostory obou knihoven a seznámí s jejich historií i službami, ale dávají další možnost zahrát si o originální předměty z naší kolekce (stačí cestou zodpovědět 9 skrytých otázek). Na webových stránkách je také pozvánka na netradiční escape game **Stezka mezi řádky!** Jako doprovodný program oslav byla připravena také výstava **Narození před 100 lety**, k vidění však byla i řada dalších zajímavých výstav.

Setkání s polskou kulturou naživo mohlo proběhnout až v září, kdy jsme společně se vzácnými hosty z Polska oslavili 55. výročí spolupráce s partnerským městem Poznaň.

Pandemie nás donutila změnit zaběhaný styl práce. Na začátku a později i na konci roku zaměstnanci ve službách pracovali střídavě fyzicky na pracovišti (v 10 hodinových směnách)

a home-office tak, aby se ve směnách nepotkávali. Vyžádalo si to náročnější organizaci práce, značnou dávku trpělivosti při vysvětlování a učení se novým věcem a rychlou orientaci v nových možnostech a technologiích. Vedle odborné práce spojené s vracením knih, údržbou fondu, údržbou databází, přípravou online programů, a jakmile to nařízení dovolilo se službou „odlož“, se část informačních pracovníků věnovala komunikaci s klienty a část se v rámci časových možností věnovala trasování Covid pozitivních pro Krajskou hygienickou stanici.

1. Knihovnické a informační služby

1.1. Celkové statistické ukazatele KJM

Číselné výkony KJM - 2021			
	celkem	ÚK + MP*	pobočky
Knihovní fond	729 127		
přirůstky	32 397		
odpisy	90 554		
Čtenáři	38 858	15 407	23 451
z toho do 15 let	9 745	1 804	7 941
Výpůjčky	954 329	297 397	656 932
naučná literatura dospělým	98 484	49 892	48 592
krásná literatura dospělým	524 039	150 604	373 435
naučná literatura dětem	42 777	9 625	33 152
krásná literatura dětem	220 978	51 423	169 555
periodika	32 301	9 944	22 357
ostatní dokumenty	15 540	11 453	4 087
E-knihy	POČET VÝPŮJČEK	CENA ZA VÝPŮJČKY	
Palmknihy	10 788	528 612	
Flexibooks	2 374	220 409	
Celkem	13 162	749 021	
Fyzické návštěvy	426 356	205 824	220 532
knihovna	342 864	147 426	195 438
akce	80 180	56 579	23 601
internety	3 312	1 819	1 493
On-line návštěvy	819 886	Všechny návštěvy	
www	494 024		
databáze	4 331		
katalog	537 968		
čtenářské konto	277 587		
Akce pro veřejnost	2 283	865	1418
kulturní (besedy, výstavy)	1 149	292	857
vzdělávací	1 120	565	555
ostatní	14	8	6

* ÚK = ústřední knihovna KJM, MP = Mahenův památník

Razantní vládní opatření proti silné povánoční vlně nemoci Covid 19 až do 14. února veřejnosti zcela uzavřela všechny provozy knihovny. Otevřeny zůstaly všechny návratové boxy a čtenářům byly prodlouženy vypůjčené dokumenty, rezervace, žádanky i objednávky. Byly k dispozici mobilní informační linky. Čtenáři měli možnost zaplatit si registraci buď přes Brno ID, nebo převodem na účet knihovny a mohli využívat výpůjčky e-knih. Od 15. února bylo možné otevřít výdejní okénka. Teprve 12. dubna se, za zachování přísných epidemických pravidel, otevřely půjčovny. Celkové statistické ukazatele dosud nedosahují výsledků z doby před vypuknutím epidemie. Je znát, že u některých našich bývalých klientů přetrvávají obavy z nákazy. Oproti loňskému roku se sice zvýšila návštěvnost, ale registraci si zaplatilo méně čtenářů, půjčovali si méně dokumentů a přetrvávající omezení jsou důvodem nižší návštěvnosti internetu. Zvýšila se frekvence využívání vzdálených

přístupů Naxos (hudební nahrávky klasické hudby a jazzu) a nové možnosti přístupu do PressReader (databáze zahraničních i tuzemských novin a časopisů). KJM je od konce roku 2020 zapojena do služby zpřístupnění autorsky chráněných děl v Národní digitální knihovně, NDK-DNNT (jde o část Národní digitální knihovny, která obsahuje plné texty knih a časopisů, které jsou sice autorsky chráněné, ale nejsou dostupné na trhu, a proto je lze za specifických podmínek zpřístupňovat). Stále více klientů projevuje zájem o e-knihy.

I tištěné knihy si čtenáři častěji objednávají elektronicky – letos bylo o deset tisíc žádanek více než loni. Jen počet objednávek z volných výběrů (služba ODLOŽ) se vyšplhal téměř na dvojnásobek. Daleko častěji čtenáři vracejí knihy do boxů, proto byla kapacita posílena dalším boxem. Využívaná je i tzv. předregistrace, která urychlí administrativu při následné osobní návštěvě a kterou je možné využít v době, kdy opatření neumožňují návštěvu knihovny. Zvyšuje se zájem o bezkontaktní platby. Pro platbu registračních poplatků jsou stále častěji využívány online platby přes portál Brno iD nebo převodem na účet knihovny.

1.2. Služby jednotlivých pracovišť

1.2.1. Ústřední knihovna

Ústřední knihovna sídlí v barokním Schrattenbachově paláci, kde nabízí široké spektrum knihovnických a informačních služeb všem věkovým kategoriím. Specificky vybavená oddělení a specializované úseky (jako Knihovna pro nevidomé a slabozraké, Informační středisko EUROPE DIRECT, Centrum dětského čtenářství, IN centrum) metodicky podporují další provozy knihovny.

Kdo nás vyhledává

Služby využívá široké spektrum uživatelů od nejmenších dětí po seniory ve vysokém věku. Naším cílem je podporovat všechny věkové i sociální skupiny, organizovat jejich vzájemná setkávání a poznávání se navzájem. Ať jde o podporu hendikepovaných v rámci projektu *Knihovna pro bezbariérové Brno* nebo integrační aktivity *Žijeme v jednom městě, ale známe se?*, ve spolupráci s interkulturními pracovníky Magistrátu města Brna.

Co u nás klienti nachází

Především je to rozsáhlý fond krásné a populárně naučné literatury a výběr periodik, audiovizuální média, hudebniny, hračky a didaktické pomůcky (tzv. lekotéka), čtečky elektronických knih a další technická zařízení, bibliografické, referenční a faktografické informace, volně dostupné i licencované informační zdroje (databáze), informace o Evropské unii, reprografické služby z knihovního fondu, pomůcky a služby pro nevidomé a slabozraké. Zprostředkováváme na vyžádání dokumenty, informace a další služby z jiných knihoven v ČR prostřednictvím meziknihovnických služeb. Připravujeme

a pořádáme kulturní a vzdělávací pořady z různých oblastí pro širokou i odbornou veřejnost a to stále častěji i ve virtuálním prostředí. Nabízíme otevřený prostor pro relaxaci, vzdělávání, kulturní vyžití a setkávání různých věkových kategorií, sociálních skupin a kultur.

Knihovna pro dospělé

Epidemie znemožnila na začátku roku přístup do volných výběrů a omezila i prezenční služby. O to intenzivněji se knihovníci věnovali práci s rozsáhlým fondem krásné i populárně naučné literatury, jak ve volných výběrech, tak i ve skladech. Do své péče převzali i centrální sklad knihovny. Část zaměstnanců, v době uzavření knihovny, pomáhala Krajské hygienické stanici s trasováním Covid pozitivních. Část zajišťovala telefonickou podporu především klientům seniorského věku při objednávkách e-knih, následně i z fondu a dále (zatím jen ojedinelé) také k přístupu do Národní digitální knihovny, do části Díla nedostupná na trhu. Kromě těchto děl jsou v NDK také volně přístupná díla.

Knihovna přátelská seniorům

Vzhledem k tomu, že senioři patří k nejrizikovější skupině ohrožených pandemií, nebyla osobní setkání v Klubu seniorů do května vůbec možná, museli jsme nejen seniory odkazovat na naše internetové aktivity na adrese: <https://www.kjm.cz/knihovna-online, kde byl umístěn cyklus přednášek nazvaný Doktorka v knihovně>. Průvodcem krátkými spoty zaměřenými na lidské zdraví a nemoci byla MUDr. Gianna Conti. Od února byla na našich stránkách dvakrát do měsíce umístěna **Čtení pod lampou** s Mgr. Věrou Zástěrovou Sasínkovou a Mgr. Sylvií Zamstrýkovou, která ukázky uváděla. Také tato čtení se těšila zájmu veřejnosti. V březnu byly nabídnuty **online kurzy ovládnutí dotykových zařízení a trénování paměti** a trénink paměti formou elektronicky zaslaných úkolů.

V dubnu to byla pozvánka na online **Dny polské kultury**.

Poprvé jsme se fyzicky mohli setkat při **Čtení pod lampou** na konci května v Mahenově památníku a na začátku června konečně na Kobližné. 14. června jsme společně navštívili akci **Léto v zahradě** na pracovišti Lipky Jezírko v Soběšicích a pololetí zakončil náš společný **výlet na zámek do Slavkova u Brna**, kde nás kromě prohlídky prostor zámku čekalo i **autorské čtení z knihy Napoleonská epocha**. V září nám organizace LIPKA na svém pracovišti Jezírko umožnila načerpat inspiraci plnou plodů podzimu. Příjemně jsme si v přírodě odpočinuli a dozvěděli se spoustu

zajímavostí o pěstování rostlin a přírodě. Koncertem **KR Bandy s Katkou Rakovčíkovou** jsme oslavili **Svátek seniorů**. Virtuálně jsme s Mgr. Petrošovou navštívili zajímavá polská muzea a připomněli si památku padlých vojáků v programu ke **Dni válečných hrdinů**. Na pozvání Sdružení obcí a měst jižní Moravy a osobní pozvání pana starosty MVDr. Zdeňka Wetrta jsme vyrazili na sobotní **výlet do Kunštátu**.

Trénink paměti

V měsíci dubnu byl zrealizován bezplatný on-line kurz tréninku paměti pro zájemce z řad klubu seniorů KJM. V dubnu proběhla bezplatná on-line lekce trénování paměti pro studenty Vyšší odborné školy knihovnické Brno. V červenci a říjnu proběhly již placené kurzy trénování paměti prezenčně. Stejně jako bezplatné osvětové přednášky o trénování paměti pro širokou veřejnost na 10 pobočkách a v Ústřední knihovně na Kobližné, které zrealizovala certifikovaná trenérka paměti II. stupně Mgr. Zuzana Hanzalová v rámci Brněnských dnů pro zdraví a Dnů pro seniory. K těm patřily i dvě přednášky certifikované trenérky paměti I. stupně Jany Šubrové pro Klub seniorů a na pobočce Lány.

Muzejní noc

V roce 2020 se nepodařilo program realizovat ani v jednom ze tří plánovaných termínů. V roce 2021 jsme měli větší štěstí a druhý termín vyšel. Netypicky o prázdninách a při dodržení všech nařízení se nám podařilo realizovat již patnáctou **Muzejní noc** v KJM pod názvem **Mahenka slaví 100 let**. V programu Ústřední knihovny, který navštívilo přes tisíc diváků, s námi slavilo **Divadlo Kufr** s „*Dr. Kuželkou a Aduší*“. Studenti muzikálového herectví **DiFa JAMU** se studenty katedry neslyšících a ve spolupráci se skupinou **Hands Dance Brno** uvedli představení „*Pojď se mnou do světa*“.

Step, street dance nebo jazz dance předvedlo taneční studio **NO FEET**. Diváky potěšilo vystoupení brněnské kapely **OKNO**, která přinesla neopakovatelný zážitek skrze osobité hudební podání s českými texty. Vrcholem večera bylo již tradičně scénické čtení **LiStOVÁNÍ** s Lukášem Hejlíkem.

Mahenův památník

Také v našem jediném provozu knihovny s běžnou nedělní otevírací dobou, jsme se museli potýkat s protiepidemickými opatřeními, které ovlivnily návštěvnost i možnosti pořádání pravidelných programů. Do června prakticky nebylo možné pořídit kulturní a vzdělávací akce. V srpnu zde úspěšně proběhla **Muzejní noc**, která nabídla představení Neviditelná, divadelního uskupení Micro teatro. Na zahradě Mahenova památníku se pod vedením Aleny Riedlové Slepíčkové setkali již po šestnácté básníci. Jejich setkání se jmenovalo *Poetický večer Praha – Brno*. Na podzim a v zimě se konaly kulturní akce pro veřejnost, téměř všechny v rámci projektu **Toulky s Jiřím Mahenem II**. Projekt byl pomyslně rozdělen na dvě hlavní linie. První linie se týkala toulek krajinou literární a druhá linie projektu byla zaměřena na krajinu environmentální. Odrazem kvalitních vzdělávacích pořadů pro školy je nárůst dětských čtenářů do 15 let. Od června byla rovněž zpřístupněna veřejnosti expozice Mahenova památníku. V rámci projektu Udržitelnost v knihovnách je Mahenův památník zapsán do mapy udržitelných knihoven.

Za dané období navštívilo Mahenův památník **6 256** návštěvníků, z toho bylo **5 190** návštěvníků půjčovny. Celkem bylo uspořádáno **26** kulturních akcí, počet návštěvníků byl **469**. Programů pro školy bylo realizováno **32** a účastnilo se jich **597** návštěvníků. Expozice Mahenova památníku byla veřejnosti přístupná až od června. V roce 2021 ji navštívilo celkem **127** zájemců a bylo uspořádáno **44** exkurzí.

Informační a prezenční služby

Návštěvnost provozů oddělení, založeného na prezenčních službách a poskytování odborných knihovnických služeb čtenářům, návštěvníkům i knihovníkům, bylo v celém prvním pololetí výrazně ovlivněno epidemií. Od 19. května začaly v omezeném režimu fungovat Informační služby a Zákaznické centrum a od 31. května pak také v omezeném režimu čítárna. Od 22. listopadu až do konce roku 2021 byly vzhledem ke znovu se šířící pandemii čítárna a studovna opět uzavřeny. V prvním pololetí se v čase uzavření provozů informační pracovníci zapojili do pomoci s trasováním Covid pozitivních pro Krajskou hygienickou stanici. Po odborné stránce se věnovali revizi fondu, aktualizovali kartotéky a článkovou databázi, kterou systematicky budují a digitalizují. Pravidelně odpovídali na dotazy přes portál **Ptejte se knihovny**. Intenzivně se podíleli na lektorování a výběru fondu (populárně-naučné a odborné literatury a částečně i poezie). V prvním pololetí intenzivně spolupracovali na realizaci a finalizaci výstavy *100 let KJM – 100 otisků v Brně*, realizovali výstavu *Narození před 100 lety* a podíleli se na přípravě dalších výstav, přípravě vzdělávacích pořadů a kurzů Tréninků paměti. Pro brněnské HaDivadlo byla zpracována rešerše na téma *Dějiny HaDivadla*. Do **Encyklopedie dějin města Brna** bylo vloženo 379 záznamů. Pro web bylo připraveno **Kalendárium** na rok 2022. Oddělení zprostředkovává čtenářům přístup do databází **PressReader**, která umožňuje pro

registrované čtenáře i vzdálený přístup a do databáze **Anopress**. Na vyhrazených počítačích mají návštěvníci přístup také k placené elektronické databázi s právními informacemi **ASPI**.

Zákaznické centrum, využívané především k přístupu do knihovny a k internetu, zasáhla omezení asi nejcitelněji. Omezení se dotkla i provozu **Senior Pointu**. Od června se započalo ve spolupráci s Jihomoravským krajem s distribucí tzv. **Seniorských obálek**, tj. tiskopisů pro potřeby IZS.

Informační služby obsloužily **7 480** klientů a čítárna pouze **1 612** klientů. Bylo uloženo nezvykle vysoké množství **2 758** digitalizovaných záznamů, v Encyklopedii města Brna stoupl počet příspěvků na dvojnásobek. Kalendárium využilo téměř **2 000** uživatelů. Narostl počet vzdálených přístupů k databázím. V rámci **4 282** přístupů bylo zobrazeno kolem **30 000** článků. Zákaznické centrum: Z celkového počtu **12 020** návštěvníků Zákaznického centra (tj. jen třetina roku 2020) využilo internet **4 162** zájemců, z toho **2 310** registrovaných čtenářů a **1 852** neregistrovaných uživatelů. V Zákaznickém centru bylo poskytnuto **2 461** ústních a **309** elektronických informací.

Informační středisko EUROPE DIRECT

Hlavní činností Informačního střediska EUROPE DIRECT je obsluha kontaktního místa v Zákaznickém centru, kde zodpovídají nejen přímé, ale i emailové a telefonické dotazy, dále v pořádání vzdělávacích a kulturních akcí pro školy a veřejnost a v propagaci střediska a EU na webu a sociálních sítích. Protiepidemická opatření omezila přímou činnost kontaktního místa i možnosti konání akcí pro školy a veřejnost, ale nezastavila chod střediska, které začalo pružně realizovat akce v online prostoru přes platformu ZOOM. Do května probíhaly aktivity pouze online. Od června už bylo možné realizovat aktivity naživo. Květším omezením došlo opět koncem roku. Středisko je také velmi aktivní na sociálních sítích – **Facebook, Instagram, Twitter a LinkedIn** a spravuje své

webové stránky. Největší sledovanost na sociálních sítích měla informační kampaň **Češi v institucích EU**. Rozvolnění na začátku června umožnilo účast na brněnském **Gettofestu**. Jeho desátý ročník byl uspořádán spíše formou městské hry rozprostřené po celé čtvrti, tzv. „Brněnského Bronxu“. K příležitosti začátku fungování nové generace středisek EUROPE DIRECT byl v Brněnském metropolitánu zveřejněn celostránkový rozhovor s vedoucí ED Brno. V rámci oslav byla do hlavního průchodu KJM připevněna plaketa s novým logem. Největší propagační akcí v roce 2021 byl jednoznačně **EDčko Fest**, slavnostně zahájený na nádvoří staré radnice 4. září. Na centrální stagi se vystřídal mnoho hudebních i tanečních vystoupení. Mezi jednotlivými body programu bylo připraveno několik soutěží a zábavných aktivit. Kromě klasické propagace přes sociální sítě, natočila reportáž o akci také TV Spolu (<https://www.facebook.com/watch/?v=573735627146638>).

Pro školy se podařilo realizovat **36 akcí** pro **888 účastníků** (včetně zhlédnutí v online prostředí) a **pro veřejnost 45 akcí** pro **13 918 účastníků** (z toho **11 625** online). Informační kampaň **Češi v institucích EU** vykazovala **7 990** zhlédnutí. **EDčko Festu** se zúčastnilo cca **800** účastníků.

IN – centrum

Zaměstnanci dislokovaného pracoviště v prostorách Kleinova paláce se při další vlně pandemie, a s ní spojeného znemožnění vzdělávacích aktivit vůči veřejnosti, věnovali především trasování infikovaných osob pro Krajskou hygienickou stanici, natáčení a úpravě videí pro knihovní web, práci s 3D tiskárnou, na níž tiskli spony na roušky pro Fakultní nemocnici Brno a zaměstnance knihovny, a také reklamní předměty k výročí knihovny. Podíleli se rovněž na vzdělávání zaměstnanců a pracovali na přípravě online kurzů. V dubnu byly online kurzy nabídnuty veřejnosti, ale protože našimi klienty jsou především senioři, nesetkala se nabídka s velkým zájmem. Byly realizovány pouze 2 online kurzy – **Dotykové telefony a tablety**. Pro seniory byla připravena a realizována přednáška **o bezpečném internetu**. Od května už bylo možné, při dodržení epidemických omezení, realizovat kurzy se sníženou kapacitou. Kurzy byly výjimečně nabídnuty i o prázdninách. Do konce roku se podmínky

příliš nezměnily. Seniors odrazoval strach z nákazy či nutnost prokazovat se očkováním nebo negativními testy. Společně s nemocností to ovlivnilo účast na připravených kurzech. IN – centrum nabízí **kurzy PC gramotnosti** od začátečníků po pokročilé, **kurz Dotykové telefony a tablety** a **Úpravy digitálních fotografií** v programu Picasa a Facebook (aktuální nabídka je na <https://www.kjm.cz/kurzy>). Stále trvá zájem o individuální poradenství.

Fyzicky proběhlo **21 kurzů**, které absolvovala stovka klientů.

Knihovna pro děti a mládež

Klienty oddělení jsou děti od těch nejmenších (prakticky od narození), přes školáky a teenagery, až po rodiče i prarodiče. Z profesních důvodů pak vyhledávají služby oddělení také pedagogové a studenti. Také oddělení dětí a mládeže se potýkalo se spoustou nových okolností. Podmínky pro konání aktivit se často měnily. Velká většina akcí proto byla operativně přenesena do online prostředí. Do virtuálního prostředí byly přeneseny zejména volnočasové programy pro děti a mládež. Jakmile to bylo možné a mohlo se opět setkávat fyzicky, byly nabídnuty nejrůznější alternativy. Množství pořadů bylo značně vyšší než v roce 2020, což signalizuje, že v druhém roce pandemie byl nalezen spolehlivý způsob, jak si své čtenáře a návštěvníky udržet. Ve školách na konci školního roku rozdali **Knížky pro prvňáčka**, v druhé polovině roku proběhlo slavnostní **pasování prvňáčků** na rytíře a rytířky krásného slova. Pro nejmenší byla připravena série programů v rámci projektu **BOOKstart – S knížkou do života**. Centrum dětského čtenářství připravilo tři online semináře pro odbornou knihovnickou veřejnost. Časopis Impulsy vydal čtyři čísla zaměřená na práci s dětským čtenářem a podporu čtenářské gramotnosti u dětí. Pro dospívající se celý rok konaly volnočasové i vzdělávací akce z projektu **Nebud' netýkavka, objev TEEN! 3** spolufinancovaného z Knihovny 21. století MK ČR, jejichž vrcholem byl **dvoudenní festival Maheniks**. Pravidelně se během roku scházeli mladí dospívající na angličtině v **kroužku Keep Talking/Let's talk**, v **Manga anime klubu**, příznivci literatury pak ve **Čtenářském klubu** a nadšenci techniky ve zbrusu novém kroužku **Robotíme!**. Knihovna pro děti a mládež se aktivně zapojila do projektu „**Integrace cizinců ve městě Brně II**“. V části nazvané „*Žijí mezi námi, ale známe se?*“ se uskutečnila řada akcí pro školy i veřejnost. Naši čtenáři využívali širokou nabídku literatury v Knihovně pro děti a mládež, nebo si půjčovali deskové hry či vzdělávací hračky z naší lekotěky. Část z nich se zúčastnila také některé z našich čtenářských soutěží nebo si zahrála některou z her na pravidelně obměňované tematické nástěnce nebo si vyrobila něco hezkého ve výtvarných dílnách připravených v půjčovně. Rok 2021 sice ovlivnila pandemie, ale zastihla nás již lépe připravené na nečekané situace a vzhledem k počtu akcí i návštěvníků můžeme říct, že to byl, navzdory všemu, rok vydařený.

V roce 2021 bylo uspořádáno celkem **96** vzdělávacích programů s **1 538** návštěvníky a **67** kulturních programů s **657** návštěvníky.

V roce 2021 bylo uspořádáno celkem **96** vzdělávacích programů s **1 538** návštěvníky a **67** kulturních programů s **657** návštěvníky.

Centrum dětského čtenářství

Také Centrum dětského čtenářství (dále jen CDČ), které je nedílnou součástí podpory dětského čtenářství a vzdělávacích mimoškolních aktivit, reagovalo pružně na nastalé situace. Aktivitu, na něž se zaměřilo, je možné rozdělit do dvou hlavních skupin:

Jednak na **kulturně vzdělávací činnost**, kdy je udržován kontakt s partnery z řad vysokých škol a dalších vzdělávacích institucí, s Odborem Slovenskej pedagogickej knižnice Metodicko-pedagogického centra v Bratislave, s nímž je realizován mezinárodní projekt „**Záložka do knihy spojuje školy**“. V době protiepidemických opatření nemohla proběhnout obvyklá setkání projektu

Bookstart – 5 knížkou do života osobně, ale byly připraveny online verze setkání nad nejrůznějšími dětskými knihami. Setkání byla v letošním roce připravena pro děti 0-3 roky i pro navazující věkovou kategorii 3-6 let. Projekt propojení formálního a neformálního vzdělávání „**Učíme se příběhem**“ vstoupil ve školním roce 2020/2021 do své poslední fáze, CDČ na něm aktivně po dobu 3 let participovalo jako tvůrce i ověřovatel výstupů. V současné době jsou vytvořené a v praxi ověřené

metodiky, schváleny MŠMT. **Čtenářský klub pro děti od 9 do 13 let** celoročně pokračoval ve své činnosti, a to online i offline dle aktuální situace. Metodická podpora pro knihovníky a přednášky pro učitele a studenty o literatuře pro děti a mládež a možnostech práce s ní probíhaly v rámci spolupráce s různými vzdělávacími subjekty (NIDV, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Slezská univerzita v Opavě či Nová škola, o.p.s.) a tzv. na míru potřebám studijních skupin byla připravena celá série přednášek o literatuře pro děti a mládež a práci s ní či dětským čtenářem.

Neméně důležité jsou **akce dalšího vzdělávání knihovníků**. V rámci **projektu Chceme dětem číst XIII.**, za finanční podpory MK ČR a SKIP ČR z grantového projektu Knihovna 21. století, byly realizovány 3 vzdělávací semináře pro knihovníky – webinář **Vzdělávání dětí** (11. a 12. 5. 2021; účast 122 osob), webinář **Pojďte, děti, budeme číst s porozuměním** a webinář již tradiční akce **Chceme dětem číst 13 aneb Fenomény současné literatury pro děti a mládež**. Dlouhodobým projektem na podporu dalšího vzdělávání knihovníků je **Databanka vzdělávacích knihovnických programů**. V současné době je stále ve fázi úprav a přípravy na inovaci. Je prováděn výzkum mezi uživateli. Ve sledovaném období také vyšla celkem 4 tematická čísla elektronického knihovnického časopisu **Impulsy**, zaměřená na oblast Knihoven online, Fenomény v literatuře pro děti a mládež, Dobrou praxi dětských knihoven a Interkulturní knihovnictví v České republice.

V rámci **Bookstartu** proběhlo **11** setkání online či offline, s celkovým počtem **1 396** účastníků a diváků. **Čtenářský klub** uspořádal **8** setkání se **40** účastníky, z toho bylo 5x online a 3x offline.

Hudební knihovna

Nabízí zvukový a zvukově-obrazový fond z různých hudebních oblastí, oblíbené mluvené slovo a elektronické čtečky, knihy a periodika o hudbě a hudebniny. Půjčuje i edukativní hudební nástroje a tyflopomůcky (v rámci tzv. Lekotéky). Umožňuje přístup k hudební databázi **Naxos Music On-line** včetně pěti vzdálených online přístupů. Tato databáze obsahuje nahrávky především vážné a jazzové hudby. Klid k poslechu, studiu i odpočinku nabízí relaxačně poslechová místnost. Zájemcům je k dispozici notační program Sibelius (ke komponování či úpravě skladeb) stejně jako elektronický klavír KORG, místa s přístupem k internetu. Nejen prezenční služby mohly být, kvůli epidemii, využity jen sporadicky. Došlo i k poklesu výpůjček.

Fundovaní pracovníci oddělení nabízí besedy pro školy i pro veřejnost a připravují vzdělávací pořady v rámci **Malého divadla hudby** či relaxační pořady expresivních terapií. Každoročně zajišťují program k Mezinárodnímu dni dětí. Tentokrát to byl interaktivní program nazvaný **Po stopách lidí a dávných příběhů**, v němž se účastníci pomocí QR kódů a k tomu vytvořených webových stránek seznamovali s pověstmi vázanými k brněnským památkám. Model akce byl v měsíci červnu nabídnut i školám a veřejnosti byl zpřístupněn v době letních prázdnin.

Situace nebyla nakloněna konání besed pro školy a akcí pro veřejnost. Největší zájem o besedy tak byl v září. Přes omezení nebyla přerušena spolupráce s **Filharmonií Brno**. I nadále se konaly hudebními workshopy pro rodiče s dětmi **ve třech vypsáných kurzech pro děti ve věku 1,5–2 roky, 2–4 roky a předškoláky**.

Malé divadlo hudby do své činnosti zahrnuje muzikologické přednášky, koncerty či autorská čtení s hudebním doprovodem. Na začátku roku byly odvysílány živě 2 přednášky o barokní hudbě. Ze záznamu byl odvysílán komentovaný výběr z koncertů žáků ZUŠ varhanická Brno **Žijeme hudbou** (záznam koncertu byl pořízen v červnu 2020). Pořad připravila a průvodním slovem doplnila

Mgr. Jitka Rajmonová. Pokřtěny u nás byly dvě knihy Jiřího Plocka (*Zápisky potulného lidopisce a Zápisky potulného lidopisce podruhé*). Autor doplnil křest hrou na mandolínu.

Ve dvou částech byl realizován projekt **Umění jako cesta ke zdraví**. První část projektu podpořené MK ČR nazvaná *Podzim expresivních terapií* (rozdělena do dvou částí – Umění jako cesta ke zdraví a Umění jako cesta k dětství). Druhá část *Udržení a rozšíření stávající nabídky prožitkových programů* se věnovala *Aktivní muzikoterapii, Arteterapii, Prožitkovým dílnám Země zní a Tanec barev a Tanečně-pohybové terapii*.

Odborné veřejnosti bylo určeno **Výroční zasedání ČNS IAML** a seminář **Hudební skladatelé a Brno ve 20. století**, na němž se po roční přestávce mohli účastníci sejit se skutečnými kapacitami. Vystoupili na něm pedagogové Ústavu hudební vědy FF MU a Hudební fakulty JAMU: **doc. PhDr. Pavel Sýkora, Ph.D.**; **prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc.**; **doc. PhDr. Martin Flašar, Ph.D.**; nebo kurátor sbírek Oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea **Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.** Výročního zasedání ČNS IAML a hudebního semináře se fyzicky zúčastnili knihovníci a pracovníci hudebních institucí z celé České republiky, které doplnili zájemci z řad studentů Konzervatoře Brno a Hudební fakulty JAMU.

Databáze Naxos zaznamenala 49% pokles přístupů a o 33% větší nárůst a stažených skladeb. Snížil se počet přihlášení na **150** (z 296), ale počet stažených skladeb se zvýšil na **788** (v r. 2020 bylo 593). Ve sledovaném období bylo zodpovězeno **211** odborně náročných dotazů z oboru hudby klasické i populární (112 jich bylo zodpovězeno e-mailem). V roce 2020 bylo evidováno celkem **15 701** výpůjček a v roce 2021 **14 887 výpůjček** (počet se snížil o 5 %). Uskutečnilo se **36** (v roce 2019 33) vzdělávacích besed pro děti a mládež, kterých se zúčastnilo **418** dětí (v předešlém roce 364). V roce 2021 se uskutečnilo **21** pořadů pro děti i dospělé, které navštívilo **328** účastníků.

Knihovna pro nevidomé a slabozraké

Tento úsek Hudební knihovny poskytuje půjčování zvukových knih nejen nevidomým, ale také osobám s dalšími handicap, kteří na základě doporučení lékaře či předložení průkazu ZTP dostanou čtenářský průkaz zdarma. Knihovní fond se rozrostl o **475** nových titulů vydaných Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana v Praze.

Během roku výpůjčky klesly o necelou čtvrtinu. Předmětem naprosté většiny výpůjček byly zvukové knihy. Na snížený zájem o dokumenty v Braillově písmu jsme reagovali jejich převážným přesunem do centrálního skladu. Část byla převedena na pobočku Vojtova a jeden regál vystaven přímo v půjčovně pro jeho propagaci.

Realizovány byly také nahrávky na paměťová zařízení klientů. Zde se odráží dlouhodobý trend vzrůstajícího zájmu uživatelů o nahrávání zvukových knih, pravděpodobně podpořený současnou situací s uzavřením knihovny a obavami spojenými se zdravotními riziky. Častější je z těchto důvodů zájem o zasílání výpůjček formou slepecké zásilky. Přibyli čtenáři, pro které je to jediný možný způsob kontaktu s knihovnou. Někteří využívali tuto službu jen dočasně a přivítali, že se mohou do knihovny opět vydat a zúčastnit se i některé z připravených společných aktivit. V září křtu nové knihy Jiřího Maršálka *Pravé ořechové* nebo v říjnu a listopadu některé z 8 akcí cyklu *Reminiscence*. 19. října byly služby Knihovny pro nevidomé a slabozraké prezentovány na akci pořádané MMB na Dni nevidomých.

V roce 2021 přibylo 10 nově zaregistrovaných čtenářů a 112 čtenářů své členství obnovilo. Celkem je v úseku zaregistrováno **333 čtenářů**. Během roku proběhlo **9 836 transakcí** (z toho **8 630** výpůjček a **1 206** prolongací) ve srovnání s předešlým rokem je to pokles o 23%. Předmětem naprosté většiny výpůjček byly zvukové knihy (**8 597**). U ostatních dokumentů bylo provedeno 26 výpůjček časopisů, pouze 2 výpůjčky knih v Braillově písmu a 6 výpůjček CD-romů. Počet nahrávek na paměťová zařízení klientů, evidovaný jako prezenční výpůjčka, dosáhl počtu **4 181** a tím lehce převýšil množství absenčních výpůjček (**4 123**).

1.2.2. Síť jednotlivých poboček

Útvar poboček se v roce 2021 skládal ze 34 poboček, z toho 16 poboček s výměnným fondem.

Na začátku roku 2021 jsme otevřeli dlouho očekávanou novou pobočku na Vojtové 7 v Brně – Štýřicích. Tato pobočka se stala vyhledávaným provozem KJM a je předpoklad, že se v budoucnu svými výkony zařadí mezi naše největší provozy. Také pobočka Na Křížovatce na ul. Křížova 24 byla od 7. 4. 2021 znovu otevřena po velmi zdařilé rekonstrukci, financované v rámci Participativního rozpočtu města Brna Dáme na vás.

Provoz na pobočkách byl i v roce 2021 ve všech směrech a ukazatelích opět ovlivněn situací s nemocí COVID 19, kdy jsme museli dle vládních nařízení od 1. 1. 2021 do 12. 4. 2021 uzavřít pro veřejnost všechny pobočky KJM. Ale i v době uzavření provozů jsme hledali možnost, jak omezené služby svým čtenářům nabídnout.

Od 15. 2. byla obnovena možnost půjčování objednaných knih pouze přes výdejová okénka v návaznosti na vytvořené elektronické objednávky.

Většina našich poboček se společně s organizacemi, dobrovolníky a dokonce i vedením MČ pustila do donáškové služby pro svoje čtenáře seniory a zdravotně handicapované. Tato činnost byla u čtenářů hodnocena velmi kladně, proto na některých provozech zůstala v menší formě po celý rok.

Možnost bezkontaktního návratu půjčených dokumentů přes návratové boxy je již na 20 pobočkách.

Od 1. 3. 2021 byla na pobočkách Lesná a Vinohrady rozšířena provozní doba o pátek od 10 do 15 hodin, což bylo čtenáři velmi kladně přivítáno a tato provozní doba je čtenáři využívána.

Pobočka v Chrlicích byla od 1. 1. – 30. 6. pro veřejnost uzavřena pronajímatelem. Knihovna se nachází v Centru pro zrakově postižené v Chrlicích, které bylo v tuto dobu uzavřeno pro veřejnost z důvodu koronavirové epidemie.

I přes nepříznivou situaci vzhledem k provozu všech poboček v roce 2021 je činnost poboček hodnocena velmi kladně a i nadále mají nezastupitelné místo v kulturním životě městských částí.

Výpůjční služby

V důsledku uzavření provozů poboček na začátku roku a omezení provozu po otevření pro veřejnost, je zákonitý pokles ve všech ukazatelích, který ale není nijak vysoký. V roce 2021 se na pobočkách zaregistrovalo celkem **23 451** čtenářů, z toho bylo **7 941** dětí do 15 let. Pobočky navštívilo ve sledovaném období **196 931** návštěvníků, kteří si vypůjčili **656 932** knihovních jednotek. Do návratových boxů na **20** pobočkách (Bohunice, Bystrc, Jundrov, Husovice, Komín, Kohoutovice, Nový Lískovec, Líšeň, Žabovřesky, Štýřice, Černá Pole, Maloměřice, Slatina, Tuřany, Královo Pole, Ořešín, Medlánky, Vinohrady, Židenice a Lesná) bylo v roce 2021 vráceno celkem **72 080** dokumentů.

Kulturně-vzdělávací akce

Do pořádání akcí se pobočky zapojují velmi aktivně, ale bohužel během prvního pololetí roku 2021 byla většina akcí zrušena. Některé byly pořádány v on-line formě nebo realizovány s velmi omezeným počtem účastníků, aby se dodržely podmínky vládních nařízení. Také exkurze do knihovny, čtenářské kluby, výstavy, cestopisné besedy, autogramiády, kluby deskových her a mnohé další aktivity se neuskutečnily vůbec nebo v omezeném množství účastníků.

Až ve druhém pololetí roku 2021 jsme se vraceli ve větší míře k plánovaným akcím. Postupně projevovaly zájem o možnost vzdělávacích akcí v knihovnách opět i všechny typy škol.

V roce 2021 se pobočky hlavně soustředily na výročí 100 let založení KJM. Na většině poboček se uskutečnila putovní výstava **100 let, 100 otisků**, která mapovala historii KJM na území Brna. Výstavy byly doplněny přednáškami a besedami o historii pobočky v dané lokalitě. K výročí 100 let KJM jsme v letním období uspořádali velmi úspěšnou celoknihovní soutěž **Velké putování po knihovnách KJM**,

kde účastníci tohoto putování vyplnili jednoduché soutěžní úkoly, za které byli odměněni propagačními předměty a razítkem na soutěžní list. Slavnostní vyhodnocení soutěže se uskutečnilo v Týdnu knihoven v Ústřední knihovně na Koblišné.

Mnohé vzdělávací aktivity na pobočkách přešly i v roce 2021 podle potřeby bez větších problémů do on-line prostředí.

On-line akce

Na pobočkách bylo i přes nepříznivé okolnosti v průběhu roku 2021 uspořádáno mnoho kvalitních pořadů, v některých případech nově i v on-line podobě. Tato situace nám ukázala, že bychom měli na tyto situace reagovat a dovybavit provozy poboček potřebnou IT technikou. Návazně všechny zaměstnance na nové technologie proškolit, aby bylo možné využít technické výtobytky a online prostředí pro tyto aktivity i v budoucnu.

Knihovní fond

Knihovní fond byl průběžně doplňován o nové knihy prostřednictvím nákupní komise a doplňován v pravidelných rozvozech.

V roce 2021 se na pobočky uskutečnilo celkem **13** rozvozů nových knih. Na pobočky s výměnným fondem se uskutečnilo **6** rozvozů knih, při kterých bylo rozvezeno celkem **187** souborů s **8 409** svazky. Vrátilo se celkem **232** souborů, které obsahovaly **8 610** svazků.

Z regionálních peněz bylo do výměnného fondu nakoupeno celkem **1 763** knihovních jednotek.

Různé

I když v roce 2021 nebyla z důvodu přetrvávající pandemie situace opět jednoduchá, už knihovnu nezaskočila a připravila příležitost naučit se a uvést do praxe nové elementy. Provozy poboček poskytovaly své služby tak, jak jim dovolovaly vládní nařízení a omezení, ale po celou dobu se snažily najít si cestu ke čtenáři, aby neztratily kontakt, který se po zkušenostech z loňského roku velmi těžce opět obnovuje.

Snažíme se, aby naše poskytované služby byly za každé situace kvalitní a profesionální. Dokladem toho je, že pobočka v Medlánkách byla vyhodnocena jako **Komunitní knihovna JMK roku 2020** a získala ocenění **TOP Komunitní knihovna JMK 2020**. Na podzim získala pobočka Na Křižovatce cenu Ministerstva kultury **Knihovna roku 2021** v kategorii Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb.

1.3. Projektová činnost

V roce 2021 jsme pro naše projekty využili, stejně jako v uplynulých letech, finanční podporu z dotačních titulů z Ministerstva kultury, Krajského úřadu Jihomoravského kraje a zdrojů z Evropské unie. Nově jsme díky financím získaným z Ministerstva vnitra hlouběji otevřeli téma integrace cizinců. KJM ve svých projektech reagovala na vyhlášené výzvy kopírující aktuální a mimořádná témata, stejně jako na dlouhodobé priority. Rozvíjeli jsme také spolupráci s řadou partnerů, jako je Katedra informačních studií a knihovnictví FF MU, Odbor sociální péče MMB, festival Meeting Brno nebo Ghettofest.

I v roce 2021 do realizace projektových aktivit významnou měrou zasáhla opatření omezující provoz v kultuře v důsledku řešení pandemické situace šíření onemocnění Covid-19, avšak díky zkušenostem z loňského roku jsme byli na měnící se podmínky pro pořádání kulturních akcí schopni rychle reagovat a realizaci aktivit přizpůsobovat aktuální situaci, např. úpravou programu nebo přesunem akce do online prostředí.

Exkurze do Ústřední knihovny tlumočená do vietnamštiny, 11. 10. 2021, projekt Integrované aktivity v Knihovně Jiřího Mahena 2021

Financování projektů z dotačních programů MK ČR

Z dotačních programů Ministerstva kultury jsme, stejně jako v uplynulých letech, využili tradičních programů VISK 3 s VISK 8a. **Program VISK 3 Informační centra veřejných knihoven** mimo jiné podporuje budování a obnovu technologického vybavení knihoven, nákup speciálního vybavení pro interaktivní učebny v knihovnách a další technologické inovace. V roce 2021 se KJM podařilo být úspěšnými žadateli v obou výzvách, které byly v tomto programu vypsány. V rámci prvního projektu „Zkvalitnění služeb poboček Knihovny Jiřího Mahena jako komunitního centra celoživotního vzdělávání“ jsme získali 102 000,- Kč na nákup notebooků pro vybrané pobočky, externích webkamer, sluchátek a reproduktorů, které v případě potřeby umožní připojit se k online akci i ze stávajících pevných počítačů. V druhé polovině roku se nám podařilo uspět také v druhé výzvě programu a získat 141 000,- Kč na projekt „Mobilní učebna III“. Zde jsme se zaměřili na doplnění vybavení pro pořádání akcí knihovny ve veřejném prostoru a mimo její budovy (mobilní bezdrátová ozvučovací soustava), dále jsme pořídili techniku a software na zpracování audiovizuální a grafiky, externí webkamery a notebooky, které budou umístěny ve vybraných provozech Ústřední knihovny KJM. Díky této nakoupené technice došlo ke zlepšení vybavení pro pořádání online akcí, zkvalitnění audiovizuálních výstupů a grafiky propagujících naše akce a zvýšení mobility při pořádání akcí reprezentujících knihovnu mimo její prostory.

Program VISK 8a Informační zdroje umožňuje formou přihlášky do konsorcia knihoven spravovaného Národní knihovnou ČR využít zvýhodněné licence na vybrané databáze. V roce 2021 jsme využili možnost tímto způsobem získat pro naše čtenáře i pracovníky přístup do databáze Anopress a PressReader.

Dalším dotačním programem MK ČR, který KJM pravidelně využívá, je **Knihovna 21. století**. Jedná se o program, který pravidelně podporuje zejména nové služby pro uživatele knihoven a umožňuje knihovnám realizovat projekty nad rámec běžné činnosti. Ministerstvo kultury v rámci něj přispívá až do výše 50 % celkových nákladů projektu. I v roce 2021 jsme získali finance na rozšíření kulturního programu Mahenova památníku (Toulky s Jiřím Mahenem II, 25 000,- Kč), Knihovny pro děti a mládež (Nebud' netýkavka, objev TEEN! 3, 25 000,- Kč) a programy expresivních terapií v Hudební knihovně (Umění jako cesta ke zdraví, 25 000,- Kč).

Posledním dotačním programem MK ČR, který byl v roce 2021 využit, je **Dotační program pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury**. Podporu bezpečnosti návštěvníků i zaměstnanců KJM jsme v rámci tohoto programu zahájili již v roce 2020, kdy bylo zrealizováno vyhotovení základního dokumentu *Analýza zabezpečení Knihovny Jiřího Mahena v Brně*. Také na základě doporučení z tohoto dokumentu jsme pokračovali ve zvyšování ochrany měkkých cílů v KJM v roce 2021 dvěma projekty. Prvním byl „Nákup neinvestičních hmotných bezpečnostních prostředků pro Knihovnu Jiřího Mahena v Brně“, kde jsme získali 15 000,- Kč na nákup bezpečnostních svítilen a obranných sprejů pro všechny provozy KJM. Dále bylo v rámci tohoto programu získáno 56 000,-Kč na projekt „Vytvoření a realizace periodického vzdělávání a výcvikového programu pro Knihovnu Jiřího Mahena“. V rámci projektu byly vytvořeny výukové materiály a realizováno školení pro zaměstnance KJM, které jsou přenositelné i do dalších let. Doprovodnými výstupy souvisejícími se školením, které jsme díky tomuto projektu dále získali, jsou zpracovaný návrh Bezpečnostní politiky KJM a dokumenty s pokyny pro zaměstnance v případě, že by nastala některá z bezpečnostních hrozeb. Se všemi výstupy budeme dále pracovat a ochranu měkkých cílů v KJM v návaznosti na vypsané dotační tituly plánujeme nadále rozvíjet i v příštím období.

Projekt Integrační aktivity v Knihovně Jiřího Mahena 2021

V roce 2021 jsme získali podporu v rámci **programu Ministerstva vnitra Projekty obcí na podporu integrace cizinců – 2021**. Hlavním řešitelem bylo Statutární město Brno, Odbor sociálního začleňování a KJM do něj vstoupila jako partner s podprojektem č. 2 „Integrační aktivity v Knihovně Jiřího Mahena 2021: Žijeme v jednom městě, ale známe se?“, na který byla získána dotace 186 000,- Kč.

Cílem projektu bylo vrátit se v rámci knihovny podrobněji k tématu její role jako aktéra integrace, prohloubit zájem cizinců o služby knihovny a navázat hlubší spolupráci s interkulturními pracovníky MMB. Dále jsme chtěli začít mapovat potřeby cílové skupiny cizinců a nastavit procesy postupného snižování interkulturních bariér v knihovně. Abychom pracovali efektivněji, zaměřili jsme se v roce 2021 primárně na komunity Ukrajinců a Vietnamců žijících v Brně, do kterých jsme měli díky stávajícím kontaktům knihovny a především spolupráci s interkulturními pracovníky města lepší přístup.

Workshop s dvojjazyčným čtením vietnamské pohádky O narcise, besedou a výtvarnou dílnou, Zahradní slavnost, pobočka Maloměřice, 17. 9. 2021

Díky projektu se nám podařilo navázat na dřívější aktivity knihovny, která se v oblasti integrace pohybuje již více než 15 let, a tyto systematicky uchopit. Projekt také umožnil navázat úzkou spolupráci s týmem interkulturních pracovníků, díky kterým jsme mohli dostat informaci o knihovně a jejích službách do komunit cizinců a položit základy pro další dlouhodobou spolupráci, také nad rámec projektového financování. Zároveň jsme díky mapování interkulturních bariér uvnitř knihovny, při které nám byli interkulturní pracovníci díky své odbornosti také velmi nápomocní, mohli označit místa v knihovně, kde již věci dobře fungují, jinde je naopak prostor pro rozvoj nebo se projeví potenciální hrozby.

Moderovaná diskuse na téma život Vietnamců v Česku, Zahradní slavnost, 17. 9. 2021

Díky projektu jsme vytvořili nový formát akce pro mezikulturní setkávání - Zahradní slavnost, který plánujeme uplatnit i v příštím roce, ověřili jsme fungování vzdělávacího workshopu pro děti s dvojjazyčným čtením, výtvarnou dílnou a besedou a podařilo se nám uspořádat celkem 4 tlumočené exkurze pro Vietnamce a Ukrajince žijící v Brně, díky kterým jsme rozšířili své portfolio kontaktů na tlumočníky a lektory-rodilé mluvčí, jejichž činnost je blízká interkulturní práci. Vznikly také překlady materiálů informujících o službách knihovny ve vietnamštině, ukrajinštině a ruštině. Dále jsme vyrobili video představující Knihovnu Jiřího Mahena v Brně jako místo setkávání pro všechny obyvatele města.

Natáčení propagačního videa v rámci projektu Integrovaná aktivita v Knihovně Jiřího Mahena. Výsledný výstup, ve kterém zazněla vietnamština, ukrajinština a slovenština opatřený titulky v češtině a angličtině je dostupný také na youtube, <https://youtu.be/7BJJ8VaWebY>.

Další projektová činnost a spolupráce

Rozsáhlým víceletým projektem financovaným z Integrovaného regionálního operačního programu s podporou téměř 9 milionů (8 837 882,- Kč) je „**Moderní a efektivně řízená přátelská knihovna**“.

Jeho cílem bylo rozvinout prostředí pro elektronické zpracování dokumentů a sdílení dat mezi úseky Knihovny Jiřího Mahena, jejími pobočkami i zřizovatelem, dalšími knihovnami a organizacemi. Dále měl projekt zajistit bezpečné sdílení dokumentů, zvýšit možnost manažerské kontroly hospodaření a zefektivnit elektronické služby klientům. K tomuto účelu byla financována a zavedena v knihovně řada softwarových inovací. V roce 2021 pokračovalo období pětileté udržitelnosti projektu. Vedle administrace s tím souvisejících procesů byla v roce 2021 hlavním výstupem Zpráva o udržitelnosti, odevzdaná poskytovateli dotace v srpnu 2021.

I v roce 2021 jsme jako externí aplikační garant spolupracovali v rámci projektu **Vzdělávání v kolaborativní imerzivní virtuální realitě**, podpořeného Technologickou agenturou České republiky (TA ČR), s Katedrou informačních studií a knihovnictví FF MU Brno. Během roku 2021 proběhlo několik pracovních setkání mezi členy týmu KJM a MU, na kterých jednak MU představila již svoje řešení pro kolaborativní práci ve virtuální realitě eDIVE, jednak ukázky lekcí, které byly připraveny pro výuku angličtiny a zeměpisu. Naopak pracovníci KJM prezentovali témata a oblasti, které by potenciálně mohly být v budoucnu realizovány rovněž pomocí virtuální reality. Mimo jiné byla zmíněna možnost využití virtuální reality pro expresivní terapii, která již v KJM probíhá. I přes nepříznivou epidemiologickou situaci probíhala spolupráce často na bázi osobních setkání celých týmů. Byla řešena jak koncepční témata, tak především docházelo k testování a zkoušení vyvinutého systému eDIVE. Cíleně byly hledány průniky mezi službami nabízenými KJM a možnostmi řešení vyvíjeného na MU. Na konci roku 2021 tak byl položen základ pro využití vyvíjeného rozhraní eDIVE v ostrém provozu knihovny, který bude realizován od první poloviny r. 2022.

V polovině prosince 2021 jsme získali podporu ve výši 47 000,- Kč od nadace OSF na financování projektu **Mediální vzdělávání v Knihovně Jiřího Mahena v Brně**. Jeho cílem je proškolení vybraných členů týmu KJM v oblasti mediálního vzdělávání a následně také pořádání vzdělávacích akcí pro školy a veřejnost. Díky spolupráci s externími odborníky při tvorbě a realizaci školení garantů mediálního vzdělávání knihovna zvýší odborné kapacity uvnitř svého týmu. Proškolení pracovníci pod vedením externích odborníků následně uspořádají pilotní vzdělávací aktivity pro děti, školy i širokou veřejnost, které zařadí do běžného programu. Vzhledem k tomu, že přidělení podpory bylo poskytovatelem dotace potvrzeno až na samém sklonku roku, stihli jsme započít pouze přípravnou fázi projektu. Realizace vzdělávacích aktivit pro vybrané pracovníky KJM i veřejnost se proto bude odehrávat až v průběhu roku 2022.

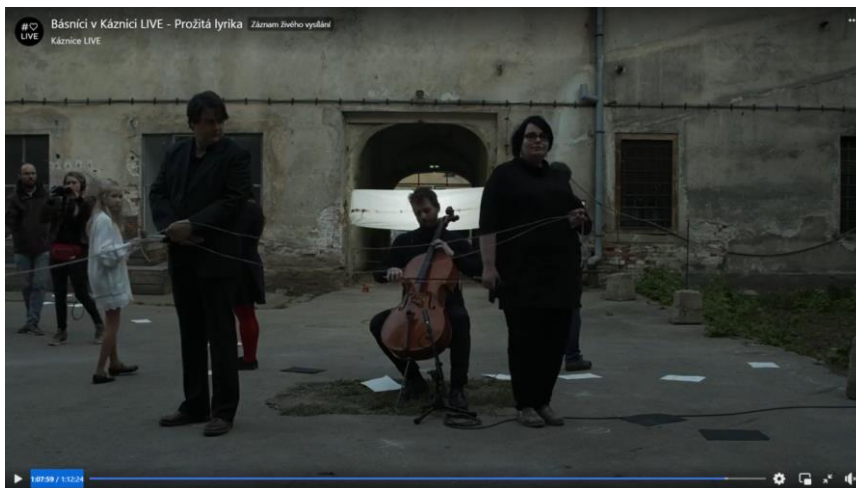
Spolupráce s externími partnery a festivaly

Již v době hlubokého lockdownu v první půlce roku 2021 jsme se aktivně podíleli na udržování kulturního života v Brně. Podpořili jsme **Brno Art Week 2021** uspořádáním speciálního formátu živého „Bezpečného autorského čtení“, které se uskutečnilo 20. 4. 2021 v mezích epidemiologických opatření. Mladí básníci a prozaici četli své texty uvnitř výlohy Ústřední knihovny na Koblížně a jejich hlas byl přenášen reproduktory do venkovního prostoru, současně byly texty promítány na monitor obrazovky ve výloze k přímému čtení.

Bezpečné autorské čtení, Brno Art Week 2021, 20. 4. 2021.

Dále jsme iniciovali vznik streamovaného scénického čtení současné poezie v rámci projektu **Básníci v Káznici LIVE**. Záznam pořadu Prožitá lyrika, kde zazněly verše Martina Stöhra, Ondřeje Krystyníka, Olgy Čejkové a Janele z Liků, za doprovodu violoncella Štěpána Filípka, lze shlédnout na Youtube. O audiovizuální zpracování se postarala společnost GNOMON Production, rovněž realizující některé své aktivity v brněnské Káznici.

Básníci v Káznici LIVE - Prožitá lyrika, 28. 4. 2021, https://www.youtube.com/watch?v=vf7ho-wv_fQ

Další akcí související s lokalitou Káznice na Cejlu a jejího blízkého okolí, které se pravidelně účastníme, je **GHETTOFEST**. Nebylo tomu jinak ani v roce 2021, kdy jsme podpořili jeho 10. ročník. Letošní ročník se odehrál 5. 6. 2021, v době částečného uvolnění covidových opatření. Z důvodů přetrvávající nepříznivé epidemiologické situace, která tehdy nepřála klasickému festivalovému formátu, se tentokrát hlavní část realizovala ve formě městské hry s doprovodným večerním programem. Pracovníci KJM a střediska EUROPE DIRECT akci podpořili personálním zajištěním vybraných herních stanovišť. Díky participaci na festivalové hře jsme dostali možnost prezentovat služby KJM mimo obvyklé prostory knihovny a pomoci tak představit knihovnu širšímu okruhu potenciálních zájemců.

Příležitost konečně se účastnit živého dění městského festivalu nám dala **spolupráce s MEETING BRNO**. V rámci akce Setkání s běloruskou a ukrajinskou kulturou konané 30. 7. 2021 v zahradě Augustiniánského opatství na Mendlově náměstí jsme se díky vlastnímu stánku KJM mohli věnovat propagaci cizojazyčného fondu KJM (ukrajinské a běloruské tituly), realizovali jsme zde workshop pro rodiče s dětmi s dvojjazyčným čtením a výtvarnou dílnou věnovanou ukrajinské dětské knížce Zubr si hledá hnízdo. Účast na festivalu MEETING BRNO 2021 byla součástí aktivit projektu Integrovaná aktivita v Knihovně Jiřího Mahena 2021. Kromě možnosti propagovat služby knihovny mimo její sídlo bylo významné také obnovení spolupráce s organizátory festivalu, na kterou hodláme navázat i v roce 2022.

Workshop Zubr si hledá hnízdo na festivalu MEETING BRNO, 30. 7. 2021.

Podpořené projekty

Ministerstvo kultury ČR - Knihovna 21. století

- *Umění jako cesta ke zdraví* (HK)
- *Nebud' netýkavka, objev TEEN! 3* (KDM)
- *Toulky s Jiřím Mahenem II.* (MP)

VISK 3

- *Mobilní učebna III.*

SKIP

- Semináře Centra dětského čtenářství – *Chceme dětem číst XIII.*
- Seminář Hudební knihovny - *Výroční zasedání ČNS IAML a seminář Hudební skladatelé a Brno ve 20. století*

Ministerstvo vnitra ČR

- *Integrace cizinců ve městě Brně II* – ve spolupráci s Magistrátem města Brna část – *Žijí mezi námi, ale známe se?*

Evropská komise

- *Prodloužení realizace Akčního plánu na rok 2020 do dubna 2021*
- *Grant na provozování informačního střediska EUROPE DIRECT na období 2021 – 2025* Ares(2021)1588735 - CALL FOR PROPOSALS ED-CZ-2020 SELECTION OF PARTNERS TO CARRY OUT EUROPE DIRECT ACTIVITIES (2021-2025) IN CZ

1.4. Kulturní činnost

Od začátku roku byla činnost oddělení ochromena pokračující epidemií nemoci COVID-19. V důsledku protiepidemických opatření byly kulturní akce úplně zakázány. Pokud to bylo technicky možné, byly přesunuty do online prostředí. Týkalo se to zejména cyklu Spisovatelé do knihoven, který oproti jiným ročníkům začal tentokrát až v lednu. Na podzim roku 2020 byla totiž přesunuta neuskutečněná setkání ročníku 2019-2020. V tomto období jsme vypomáhali také s přípravou online akcí jiných oddělení knihovny, přípravou videopozdravů starostů a starostek městských částí. Jeden z pracovníků také vyslyšel výzvy k dobrovolnické činnosti v očkovacím centru na brněnském výstavišti. Významně jsme se podíleli i na vzniku Instagramového profilu KJM a přípravě příspěvků na FB profil knihovny.

Velkým úkolem oddělení byla příprava výstavy 100 let 100 otisků Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na tomto rozsáhlém projektu se také podílely zejména kolegyně z Informačních služeb a poboček.

Příprava výstavy ze strany oddělení spočívala v chystání fotografií současných a nalezení vhodných fotografií historických, určení designu výstavy, komunikaci s galerií Urban Centrum, Kávéeskou Brno-střed a úřady, zajištění náhradních prostor a způsobu vystavení, zadání, vedení a kontroly grafických prací a nakonec realizací v ulici Pohořelec ve dnech 1. 6. – 30. 6. 2021.

Protože byla opatření částečně uvolněna až s příchodem měsíce června, nebylo možné využívat prostor, které má oddělení ve správě k pořádání akcí pro veřejnost. Červnové setkání Spisovatelé do knihoven s Vratislavem Kadlecem však již proběhlo ve velkém sále knihovny, ale zároveň bylo promítáno do online prostoru na Facebooku.

Prázdninové měsíce jsme věnovali zejména přípravě nového webu knihovny a podzimních akcí. Na podzim jsme se vrátili k pořádání akcí v prostorách knihovny. Výrazný pokles návštěvnosti akcí dáváme za vinu obavám veřejnosti z nákazy. Přesto jsme nadále pokračovali v přípravě kvalitního programu, který si své diváky nalezl. Po zrušení v minulém roce se tentokrát již podařilo uspořádat Mezinárodní festival outdoorových filmů a Den poezie. Úspěch měly také tradiční akce Velký knižní čtvrtek a Noc literatury. Po dvou letech se také podařilo navázat spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR při Týdnu akademie věd.

Poslední setkání Spisovatelé do knihoven jsme opět přesunuli do online prostoru z důvodů vysokých nárůstů nakažených a klesající fyzické návštěvnosti.

Online akce v roce 2021

Spisovatelé do knihoven

Čtvrtý ročník společného projektu Asociace spisovatelů a českých knihoven. Jeho podstatou jsou autorská čtení 10 literátů v 10 knihovnách po dobu 10 měsíců. V roce 2021 se první polovina ročníku odehrávala v online prostředí.

19. 1. Bianca Bellová

Spisovatelka a překladatelka s bulharskými kořeny, držitelka Magnesie Litery za rok 2017 za román Jezero.

9. 2. Lidmila Kábrtová

Žurnalistka a autorka rozhlasových her, držitelka ocenění Nadace Českého literárního fondu.

2. 3. Klára Vlasáková

Dramaturgyně, scénáristka, publicistka a literární kritička. Autorsky se podílí na programu České televize a Českého rozhlasu.

6. 4. Viktor Špaček

Básník, prozaik a výtvarník. Žije v Německu, píše česky i cizojazyčně, jeho básně se objevují v antologiích mladých českých básníků.

4. 5. Anna Beata Hábllová

Česká architektka, urbanistka a básniřka, ve svých dílech se věnuje teorii i praxi urbanismu a dokáže je propojit s literaturou.

7. 12. Radek Štěpánek

Autorské čtení a debata s básníkem Radkem Štěpánkem.

Akce v knihovně i mimo ní

1. 6. Spisovatelé do knihoven - Vratislav Kadlec

První osobní setkání Spisovatelé do knihoven. Překladatel dětské literatury a spisovatel. Za svůj literární debut Hranice lesa si vysloužil Magnesii Literu 2020.

1. 6. Vernisáž výstavy 100 let 100 otisků Knihovny Jiřího Mahena v Brně

Knihovna Jiřího Mahena v Brně si své výročí připomněla výstavou fotografií míst, která jsou spjata s knihovnou a s osobou Jiřího Mahena. A samozřejmě nechyběly aktuálně fungující pobočky a knihovny, kam chodí čtenáři pro knihy dodnes.

29. 6. Knihovna pro bezbariérové Brno – Hluchoslepí mezi námi
Zatím poslední setkání v cyklu Knihovna pro bezbariérové Brno patřilo Klubu červenobílé hole a přednášce o životě a potřebách hluchoslepých. Přednáška byla doplněna výstavou v ÚK.

12. 8. a 19. 8. Přednáška pro osoby pečující o seniory

Přednáška spolku Moravskoslezský kruh, ve které jsme se věnovali jedné z misí jejich působení – péči o seniory a nemohoucí.

14. 9. Spisovatelé do knihoven – Viktorie Hanišová

Autorské čtení a debata s překladatelkou a spisovatelkou Viktorii Hanišovou, jednou z předních představitelk současně české prózy.

22. 9. Noc literatury 2021

Literární procházka městem, při níž se na zajímavých místech města Brna čtou ukázky z nejnovějších titulů. Tentokrát se čtenáři mohli potkat s Věrou Zástěrovou Sasínkovou, Martinem Tlapákem, Petrem Tlustým a speciálním hostem Aňou Geislerovou.

23. 9. Cestování s handicapem – Americký sen

Handicapovaný cestovatel Jakub Greschl od narození bojuje s následky dětské obrny. Ani to jej však nezastavilo před splněním velkých cestovatelských snů. Během let 2008 až 2019 se z rodného Holýšova na Plzeňsku vydával opakovaně do světa a procestoval 31 zemí.

30. 9. Agadir: Milena Fucimanová – Hnízda v octu

Vernisáž a křest nově vydané knihy. Hudební doprovod byl zajištěn ve spolupráci s významným českým hudebním skladatelem Danielem Forró. Knihu pokřtil básník Radovan Jursa.

4. 10. Podzimní Boogie-woogie Jana Švancary

Autorské čtení a debata s tvůrcem oblíbené detektivní knihy Podzimní Boogie-woogie, jejíž děj se odehrává v kulisách současného Brna.

5. 10. Týden knihoven - slavnostní losování soutěže Knižní putování

Vyhlášení výsledků a slosování odevzdaných průvodních listů z letní soutěže KJM Knižní putování. Program doplnilo představení divadla MaléHRY a knižní kvíz o životě o odkazu Jiřího Mahena.

7. 10. Terapie smíchem, aneb představte si, že jste...

Smíchohrátky jsou zaměřené na hravost, tvořivost, prožitek a humor. Zároveň jsme ukázali, jak motivovat malé i velké k pohybu, ale i k lepším vztahům.

21. 10. Velký knižní čtvrtek

Setkání a autogramiáda autorů jubilejního 20. pokračování Velkého knižního čtvrtku! Do knihovny tentokrát zavítala Pavla Horáková, Andrea Sedláčková, Petra Klabouchová, Martin Sodomka, editorka Lucie Vopálenská a redaktor Lukáš Kratochvíl.

25. – 27. 10. Mezinárodní festival outdoorových filmů

Mezinárodní festival outdoorových filmů je soutěžní putovní přehlídka outdoorových filmů. Je zaměřený na sporty i život s outdoorovou tematikou, na filmy dobrodružné, extrémní, adrenalinové, ale také cestopisné.

26. 10. Spisovatelé do knihoven - Luboš Svoboda

Autorské čtení a debata s básníkem Lubošem Svobodou, který byl za svou sbírku Vypadáme, že máváme (2014) nominován na Cenu Jiřího Ortena.

1. – 5. 11. Týden Akademie věd ČR

5 dní, 5 přednášek a 6 vědců, kteří návštěvníky seznámili s tématy, kterými se dlouhodobě zabývají.

1. 11. Zpracování neželezných kovů ve středověkém Brně
2. 11. Archeologické stopy římského vojska v markomanských válkách
3. 11. Středověký meč jako archeologický, technologický a kulturně-historický fenomén
4. 11. Tesáky a problematika studia jednosečných zbraní středověku a raného novověku
5. 11. Aj na fragmentoch záležit!

3. 11. Spisovatelé do knihoven - Sylva Fischerová

Autorské čtení a debata s jednou z nejpozoruhodnějších básniček své generace Sylvou Fischerovou.

25. 11. Agadir: Na strunách naděje, Afam Akeh, nigerijský básník

Osobní setkání s nigerijským básníkem a jeho tvorbou. Scénické čtení formou melodramu z druhé básnické sbírky nigerijského básníka, prozaika a novináře Afama Akeha Dopisy domů.

Výstavy

100 let 100 otisků Knihovny Jiřího Mahena v Brně

Výstava byla v kompletní formě k vidění 2x, v červnu na ulici Pohořelec a v listopadu v prostorách ÚK na Koblížně. Mezitím byla po jednotlivých panelech zapůjčována na pobočky.

Nevidíme, neslyšíme, ale cítíme

Výstava Klubu červenobílé hole o životě a aktivitách hluchoslepých.

Roztroušená krása

Výstava Unie Roska o jejich práci s nemocnými s roztroušenou sklerózou.

České vědkyně

Karikatury a představení objevů českých vědkyň z produkce AV ČR. Výstava je pokračováním výstavy Čeští vědci z minulého roku.

Komenský v komiksu

Život a dílo Jana Ámose Komenského z pera Kláry Smolíkové.

Czech Globe

Výstava fotografií pracovišť Ústavu výzkumu globální změny AV ČR.

Mikrosvět obrazem 2

Rozšířená výstava z minulého roku, která představuje zvětšeniny obrazů z elektronkového mikroskopu.

1.5. Regionální a celostátní význam, mezinárodní spolupráce

1.5.1. Mezinárodní spolupráce

Pandemie se nepříznivě odrazila i v mezinárodní spolupráci. Už podruhé znemožnila naši pravidelnou účast na *Veletrhu knih pro děti, mládež a rodiče* v Poznani a dubnový program **Dnů polské kultury v Brně** musel být přesunut do virtuálního prostředí. Scénické čtení **LiStOVÁní** knihou Mariusze Szczygiela *Gottland* jsme vysílali online jen jednou. Ostatní nabídku (čtení, přednášky, krátké filmy, odkazy na divadelní inscenace) si na našem YouTube mohli zájemci pustit podle svých možností. Naživo byly reálné pouze výstavy. V květnu byla pro XI. Lubelské fórum knihovníků realizována online prezentace *Knihovna Jiřího Mahena v Brně v době pandemie*. Po uvolnění situace jsme v Brně přivítali hned dvě malé delegace z Gniezna a v září v rámci oslav 55. výročí spolupráce partnerských měst Brna a Poznaně proběhlo **Setkání s polskou kulturou**. V září jsme se zapojili do festivalu národnostních menšin **Babylonfest**. V říjnu jsme pak participovali na programu **Dnů české kultury** v Gnieznie a Poznani, kde vedle česko-polských čtení pro děti sklidila velký úspěch vystoupení *Muzejní maringotky*. Při setkáních v Gnieznie a především Poznani jsme jednali o možných formách konkrétní spolupráce na připravovaném grantu podaném na Česko-polském fóru MZV ČR.

Na podzim nás kontaktoval Honorární konzulát Chorvatské republiky v Brně. Prostřednictvím honorárního konzula pana Ivo Nešpora nám byly předány do fondu knihy v chorvatštině a jednali jsme o další možné spolupráci.

Spolupráci s dalšími partnerskými městy pozastavila pandemie úplně. Věříme, že v následujícím roce bude možné aktivně se zapojit například do oslav 10. výročí partnerské spolupráce s Bratislavou.

2. Public relations, marketing služeb

I oblast marketingu ovlivnila situace kolem pandemie. Vzhledem k omezené činnosti knihovny a jejích poboček a kvůli změnám v konání veřejných akcí, byla činnost marketingu omezena nebo zaměřena jiným směrem. Navíc se oddělení dotkla personální situace v podobě personální změny na pozici

tiskové mluvčí. Ale i přes všechny nesnáze oddělení stále pracovalo a pokračovalo ve svých aktivitách. Spolupracovalo se spřátelenými regionálními redakcemi, vydávalo obvyklé tiskoviny, staralo se o výrobu a distribuci propagačních materiálů a reklamních předmětů.

V červnu byla představena nová pobočka na ulici Vojtova a znovu otevřena pobočka Na Křížovatce. Obě události byly spojeny s mediálními příležitostmi, které byly v rámci možností dobře využity, např. v reportáži s Brno TV. Oddělení se rovněž velkou měrou podílelo na výstavě věnované 100 letům

knihovny. Její instalace a následná vernisáž 12. června neušla televizi TV Spolu. Skvěle zorganizovaná akce, která přinesla Knihovně Jiřího Mahena dobrý mediální obraz, byl říjnový EDčko fest.

I v roce 2021 spolupracovala KJM se společností Pocketmedia, která vydává časopis KAM. V jednotlivých číslech tohoto měsíčníku se objevil program akcí knihovny a oddělení EUROPE DIRECT i krátký článek o zajímavostech v knihovně.

Tvorba a vydávání informačního bulletinu byly kvůli uzavření knihovny z počátku roku pozastaveny. Obnoveno bylo v plné míře až v dubnu. Od té doby opět distribuujeme měsíční kalendárium akcí v rámci budovy, ale i do partnerských institucí a médií.

Oddělení bylo roku 2021 velmi aktivní na sociálních sítích. Pravidelné rubriky přilákaly celou řadu nových sledujících. Nově byl založen také účet na síti Instagram, kde se objevují další typy příspěvků od knižních zajímavostí, přes citáty až po aktuální nebo dokumentační fotografie z ústřední knihovny i poboček. Zajímavým prvkem je vytvořený emotikon v podobě našeho zakladatele Jiřího Mahena ve vizuálním stylu knihovny, použitým v současné době na propagačních předmětech či dokonce na potisku „knihovní šaliny“. Ten se stal také průvodcem některých materiálů.

Snažili jsme se dostat do povědomí čtenářů i obyvatel města Brna. Hrdí jsme zejména na získaná ocenění za komunitní knihovnu Medlánky nebo nejvyšší ocenění, Knihovna roku 2021, za unikátní rekonstrukci knihovny Na Křižovatce. I tyto události našly uplatnění nejen na sociálních sítích a našem webu, ale i v médiích.

3. Materiální zdroje

3.1. Knihovní fondy

V roce 2021 jsme prostřednictvím nákupních komisí vybírali z nabídky **4 778** titulů, **3 570** titulů jsme koupili, což tvořilo **25 380** svazků pro různá oddělení, pobočky a pro výměnný fond KJM. Další tituly a svazky byly pořízeny doobjednávkami, z darů, nebo zakoupeny z dotací ÚMČ. Celkem jsme tedy pořídili do fondu KJM **32 397** jednotek knihovního fondu.

N. komise - období	Nabídka titulů	Vrácené tituly	Koupené tituly	Koupené svazky z NK
I. Čtvrtletí 2021	1 103	247	856	6 073
II. Čtvrtletí 2021	1 165	522	890	6 453
III. Čtvrtletí 2021	984	243	741	5 149
IV. Čtvrtletí 2021	1 526	443	1 083	7 705
Celkem	4 778	1 455	3 570	25 380

Průměrná cena knihy:

Bez rabatu 399,43

S rabatem 273,42

Průměrná cena knihy se oproti roku 2020 zvedla o cca 15 Kč (oproti roku 2019 o cca 55 Kč).

Projekt Česká knihovna 2021 (MK ČR)

V rámci projektu „Česká knihovna 2021“ jsme celkem objednali 48 svazků ze zajímavých titulů a od českých autorů v hodnotě cca 10 000 Kč. Dodané svazky posílí výběr kvalitního knihovního fondu (beletrie, populárně naučná) ve volném výběru ústřední knihovny, příruční knihovnu Informačních služeb a výběr v Knihovně pro děti a mládež a také na vybraných pobočkách.

Projekt Cizojazyčná literatura 2021 (MK ČR)

V roce 2021 jsme také objednali celkem **104** svazků ze stále žádanější cizojazyčné literatury v celkové hodnotě 32 000 Kč. Tituly v angličtině, ruštině, francouzštině, italštině, němčině, slovenštině

a španělštině doplní výběr fondu pro dospělé, děti a mládež nejen v Ústřední knihovně, ale i na většině poboček.

Druhá šance pro knihy (box)

Významnou roli v doplňování a rozšiřování knihovního fondu pro všechny provozovny KJM sehrály dary z boxu nejen od našich čtenářů, ale i příznivců. Knihovna tak získala během roku 2021 do svého fondu cca **1 401** svazků v hodnotě cca 372 tis. Kč. Celkem jsme tak v průběhu několika let obohatili fond z knižních darů z boxu o více než **18 537 svazků**. Knižní dary jsou evidovány do fondu podle místa dárce, tedy do Ústřední knihovny nebo na jednotlivé pobočky. Zájem o darování knih ze strany veřejnosti je stále veliký, je ale nutné provádět výběr darů z hlediska aktuálnosti, kvality titulů a poptávce čtenářů.

Deskové hry

V roce 2021 přibýlo do knihovního fondu KJM **104** nových deskových her do Knihovny pro děti a mládež a na téměř všechny pobočky. Projekt Ruku v ruce byl v tomto roce pozastaven, takže jsme deskové hry získávali nákupem z příspěvků MČ nebo darem. Celkem mají čtenáři v rámci KJM k dispozici cca **649** deskových her určených k absenčnímu i prezenčnímu půjčování.

Lekotéka

V roce 2021 jsme rozšířili nabídku Lekotéky o další hračky, hry, tyflopomůcky, hudební nástroje a jiné pomůcky v počtu **139** kusů. Kromě ústřední knihovny (Knihovna pro děti a mládež, Hudební knihovna) nabízí Lekotéku téměř všechny pobočky KJM a Mahenův památník. Soubor Lekotéky tvoří celkem již **1 532 ks** (kromě několika speciálních knih hlavně různé logické, motorické, zábavné a vzdělávací hry a pomůcky). Jednotlivé části Lekotéky jsou určeny nejen osobám se specifickými potřebami, ale i malým dětem nebo celým rodinám a také seniorům. Velmi oblíbené se mezi čtenáři stávají interaktivní Albi knihy s mluvící tužkou.

E-knihy

Zájem o výpůjčky e-knih byl v roce 2021 stále vysoký. Opět jsme museli kvůli nedostatku financí počet e-výpůjček omezovat. V loňském roce jsme zprostředkovali placené výpůjčky e-knih od poskytovatelů Flexibooks a Palmknihy, ale i volně dostupné full texty (např. z distribuce elektronické knihovny Městské knihovny v Praze apod.).

Financování doplňování knihovních fondů

V roce 2021 KJM nakupovala knihovní jednotky do fondu jak ústřední knihovny, tak i pro 19 poboček a 16 poboček s výměnným fondem. Pobočky, které získaly **finanční příspěvky** od úřadů svých městských částí, mohly uskutečnit nákupy knih a časopisů v hodnotě cca **445 000 Kč**. Celkem se z příspěvků městských částí nakoupilo **1 795** dokumentů.

KJM v roce 2021 opět obdržela finanční dar na nákup knih od soukromé firmy v hodnotě 30 000 Kč. Tato částka byla určena pro pobočku v Komíně, která tak mohla značně obohatit svou nabídku.

Z financí na **regionální funkce** poskytované Jihomoravským krajem byla na nákup titulů do výměnného fondu poskytnuta částka ve výši **370 000 Kč**. Za tuto částku byl pořízen knihovní fond pro výměnné soubory v počtu **1 749 svazků**. Z účelově vázaných prostředků jsme v roce 2021 posílili nákup knihovního fondu na pobočku Vojtova ve Štýřicích.

Rozpočet na nákup knihovních fondů v roce 2021:

Druh fondu	Plán (Kč)
Knihy	5 362 000
Vojtova	300 000
Tištěné celkem	5 662 000
Hudebniny	50 000
AV - CD (HK)	100 000
AV - CD (ml. sl. - pob.)	30 000
AV-CD+MP3 (ZVK)	20 000
AV - DVD	20 000
AV média celkem	170 000
Deskové hry	5 000
Periodika	500 000
Celkem	6 387 000
E-knihy	480 000
Lekotéka (RvR)	0
Regionální funkce	370 000

Rozpočet srovnání						
Druh fondu	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Knihy	5 425 000	5 830 000	4 400 000	5 450 000	5 561 000	5 662 000
Hudebniny	60 000	55 000	50 000	50 000	50 000	50 000
AV média celkem	225 000	205 000	155 000	170 000	170 000	170 000
Periodika	490 000	510 000	460 000	480 000	500 000	500 000
Deskové hry	5 000	15 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Celkem	6 205 000	6 765 000	5 070 000	6 155 000	6 286 000	6 387 000
Lekotéka	?	80 000	50 000	150 000	120 000	0

Z příspěvků městských částí byl proveden nákup knih a periodik na tyto provozy:

Lokace	Příspěvky ÚMČ	knihy	časopisy	jiné*	celkem
10-Bohunice	22 000	13 406			13 406
11-Křížová					0
13-St. Lískovec, Kurská	10 000	7 001			7 001
14-Nov. Lískovec, Oblá	20 000	20 074			20 074
15-Horní Heršpice		6 981			6 981
16-Kohoutovice	28 000	25 553			25 553
17-Dolní Heršpice		4 532	480		5 012
18-Bosonohy					0
20-Bystrc	60 000	44 714			44 714
24-Komín, Vavřinecká	10 000	10 100			10 100
24-Komín,	30 000	30 014			30 014

Vavřinecká					
25-Jundrov	20 000	20 117			20 117
26-Žabovřesky	30 000	23 198		2 272	25 470
27-Kníníčky					0
28-Žebětín	20 000	12 987	7 119		20 106
30-Černá pole					0
31-Husovice					0
33-Maloměřice	10 000	7 900		1 629	9 529
40-Líšeň, Jírova	30 000	25 412		4 869	30 281
41-Komárov		8 076			8 076
42-Slatina	20 000	20 079			20 079
44-Tuřany	20 000	15 453		4 623	20 076
47-Chrlice	12 000	12 066			12 066
50-Královo Pole	40 000	21 019		5 624	26 643
51-Řečkovice	20 000	19 928			19 928
53-Jehnice					0
54-Ořešín	10 000	10 181			10 181
55-Ivanovice	5 000	5 111			5 111
56-Medlánky	10 000	10 049			10 049
60-Vinohrady	30 000	29 100		957	30 057
63-Černovice	14 000	14 044			14 044
65-Židenice					0
71-Lesná, Haškova					0
76-Soběšice					
Brno-Jih*	20 000				
Brno-Sever**	20 000	19 995			
Celkem	511 000	437 090	7 599	19 974	444 668

*Brno – Jih: Horní Heršpice, Dolní Heršpice, Komárov - 20 000 Kč

**Brno – Sever: Soběšice, Lesná, Černá Pole, Husovice - 20 000 Kč - faktury proplácí městská část

Správa a zpracování knihovních fondů

Revize

V roce 2021 proběhla revize knihovního fondu v Mahenově památníku, kde bylo zrevidováno cca **14 000** knihovních jednotek.

Úbytky

V roce 2021 bylo odepsáno z knihovního fondu KJM **90 554** svazků dokumentů. Díky stěhování centrálního skladu do menších prostor, jsme museli odepsat téměř **50 tis.** knih. V rámci zákonné nabídkové povinnosti (dle Knihovního zákona) nabízet odepsané tituly dalším subjektům jsme poskytli k odprodeji vyřazené dokumenty, které byly zveřejněny prostřednictvím elektronické konference.

Souborný katalog

V roce 2021 byly do Souborného katalogu stahovány záznamy pomocí komunikačního OAI protokolu v týdenních intervalech. Do **SK ČR** bylo odesláno celkem **6 453 biografických záznamů**. Ze všech zaslaných bylo **přijato 6 352 záznamů**. Záznamy jsou odesílány ve formátu MARC21 a jsou zpracovány podle pravidel RDA.

Souborný katalog KJM také využívá ke stahování záznamů pro usnadnění katalogizační práce. Díky Soubornému katalogu využíváme i záznamy vytvořené díky projektu Central Městské knihovny

v Praze, která se snaží o rychlou katalogizaci beletrie vydané v ČR. Tento projekt cílí primárně na menší knihovny, ale i KJM v roce 2021 díky tomu stáhla **1 304 záznamů** (cca 20% z celkového počtu).

Autority

V roce 2021 jsme do souboru národních autorit zaslali celkem **190** nově vytvořených nebo opravených autoritních záznamů.

3.2. Informační a komunikační technologie

Řešení problematiky zálohování dat

V uplynulém období byla provedena analýza stávajícího systému zálohování dat KJM. Na základě toho se začala připravovat smlouva s TSB na realizaci datového úložiště pro KJM.

Flowmon diagnostika sítě

Pravidelně jsme monitorovali síťový provoz na bázi IP, sledovali datové toky v síti informující o IP adresách, objemech přenesených dat, času, portech, protokolech a dalších technických parametrech TCP/IP.

Byla provedena analýza a následná příprava strategie pro optimalizaci nákupu HW a souvisejícího spotřebního materiálu. V roce 2022 došlo k omezení pravidelné obměny PC z důvodů zvýšených nákladů na nákup dalšího nutného vybavení v souvislosti s pandemií.

Analýza GDA

S ohledem na změnu organizační struktury KJM a také na doplnění jak nového HW, tak SW, probíhá pravidelná aktualizace dat v aplikaci GDA, která kontroluje systém zpracování a ochrany osobních údajů v rámci KJM. Na základě inventury, která byla dokončena v květnu, jsou data aktualizovaná a dojde tak k aktualizaci rizikových zpracování, analýze softwaru i zhodnocení bezpečnosti IT.

3.2.1. Knihovní systémy

Na počátku roku 2021 jsme dokončili přípravy a plně se napojili do Centrálního portálu knihoven (CPK – Knihovny.cz). V rámci napojení do CPK byl zprovozněn přístup pro čtenáře prostřednictvím autentizace identit „eduID“. Tento přístup umožnil čtenářům, již na sklonku roku 2020, vstup do Digitální knihovny – databáze „Díla nedostupná na trhu“ (DNNT). Odhadem se do této databáze během roku 2021 připojilo cca 7 000 čtenářů.

Počátkem roku 2021 se veřejnosti otevřela nová pobočka na Vojtově, čemuž předcházelo nastavení široké škály funkcí jak v knihovním systému, tak i v systému GINIS pro potřeby automatizovaného provozu pobočky.

Pro uživatele knihovního systému ARL (knihovníky) byl zprovozněn modul „Digitální kronika“, který umožnil evidenci pořádaných i chystaných kulturních a vzdělávacích akcí s potřebným statistickým výstupem. Vzhledem k tomu, že v roce 2021 probíhaly rozsáhlé přípravy na realizaci výběrového řízení na nový web KJM, byl tento modul zmíněn v rámci příprav jako možný prostředek pro dodávání informací na web či kalendáře akcí prostřednictvím webové služby.

V letních měsících roku probíhal cyklus školení pro knihovníky s tématy: Ověřování osob v Brno iD.

V polovině roku jsme rozšířili službu využití platebního terminálu na další 3 pobočky (Bystrc, Královo Pole a Líšeň). Čtenáři tak měli k dispozici pro rychlejší platební transakci také platební terminály.

Od září KJM rozšířila integraci s e-shopem Brno iD a rozšířila tak nabídku online služeb pro čtenáře o možnost provádět online platby poplatků v knihovně přes platební bránu e-shopu Brno iD. Poplatky bylo a je možné hradit přímo ze čtenářského konta uživatelů. Další výhody v poskytování služeb prostřednictvím Brno iD jsou nabízeny propojeným účtům čtenářů KJM s účtem v e-shopu Brno iD.

Na podzim 2021 (září – říjen) prováděla KJM dotazníkový průzkum u svých čtenářů s cílem zjistit jejich spokojenost se službami / prostory, s provozní dobou, s nabídkou služeb a akcí, jejich poptávku na druhy služeb apod. Pro tyto účely KJM vybrala prostřednictvím knihovního systému skupinu cca **17 000** respondentů s e-mailem, které oslovila s prosbou o vyplnění dotazníku. Zpětnou vazbu knihovně poskytlo cca **5 000** respondentů z řad čtenářů KJM. Za to jim KJM poděkovala a je připravena postupně reagovat na jejich komentáře a názory.

V důsledku pokračující covidové situace s následkem uzavření KJM, všech jejích poboček a provozů, a omezeném přístupu čtenářů v režimu výdejních okének a v případech akutní uzávěrky některých provozů či poboček jsme prostřednictvím knihovního systému poskytovali čtenářům prvotní informace prostřednictvím informačních zpráv rozesílaných formou e-mailu nebo SMS. Taktéž jsme, v některých případech, posunovali čtenářům termíny návratů výpůjček do doby otevření některých uzavřených provozů.

3.3. Prostory, vybavení, technika

V roce 2021 byla síť našich pracovišť rozšířena o zcela novou pobočku na Vojtově 7, v Brně-Štýřicích. Po mnoha letech šlo skutečně o architektonický koncept, kde byla knihovna cíleně integrována. Právě tato myšlenka, nabídnout v bytovém komplexu i služby knihovny a další kulturní a sociální aktivity, otevírá velký potenciál pro pestré působení knihovny a vytváření příjemného sousedského soužití.

V dubnu byla znovuotevřena Knihovna Na Křižovatce po velmi zdařilé rekonstrukci odvíjející se od spolupráce se studenty architektury a financované z participativního rozpočtu města Brna i prostředků KJM. Vstřícné jsou také podmínky užívání prostor ze strany městské části Brno-střed.

Na dalších pobočkách probíhaly průběžné opravy a udržování. V síti poboček jsme stále v nejistotě, kdy bude nutné vystěhovat pobočku v Řečkovicích, kde objekt koupila společnost Lidl a o další pronájem prostor knihovně nebude mít zájem. Plánované prostory pro knihovnu v rámci výstavby na ulici Terezy Novákové jsou zatím ve velmi nejasném časovém horizontu. V rámci zlepšování služeb veřejnosti byly nově na třech pobočkách instalovány platební terminály, další čtyři pobočky byly vybaveny venkovními návratovými boxy (Tuřany, Jundrov, Komín a Bohunice), rozšiřována je i IT technika především díky projektům VISK 3. V ústřední knihovně proběhlo malování prostor pro veřejnost. Nadále však zůstává nutnost komplexnějšího řešení oprav budovy, protože stav řady prvků je od rekonstrukce ukončené v roce 2001 již značně špatný (sanitární zařízení, zárubně, špatně těsnící okna apod.). Některá opatření jsou navrhována i energetickým auditem (výměna oken a zastřešení atria). Značné opotřebení vykazuje také sedací mobiliář ve veřejných prostorách. V rámci zvýšení efektivnosti hospodaření s energiemi proběhla výměna MaR ve výměňkové stanici a výměna části osvětlení ve výpůjčních prostorách za LED. Ke konci roku byl na Kobližné instalován další návratový box, protože možnost bezkontaktního vracení dokumentů je čtenáři stále více využívána. Jako příprava na zavedení možnosti také bezkontaktního půjčování v podobě boxů umístěných ve vstupním průjezdu ústřední knihovny, byla provedena projektová příprava a uzavřena smlouva na modernizaci vstupu Kobližná 4.

Vzhledem k ukončení nájmu v objektu Dopravního podniku města Brna na Hlinkách, kde měla knihovna depozitář a sklad nábytku, jsme museli hledat nové prostory. Jde o komerční pronájem, a proto byla snaha zmenšit skladovací plochu na co nejnižší únosnou míru.

4. Management

Vedení KJM spolu se svými zaměstnanci v roce 2021 pokračovalo v procesu tvorby vize pro další období a formulaci strategických cílů. V prvním pololetí jsme závěrečným workshopem se zřizovatelem završili práce na sebeevaluaci. Na jejím základě byla formována strategie knihovny na následující dva roky a zároveň jsme zahájili realizaci vybraných opatření. Mezi konkrétní kroky patřilo provedení průzkumu orientovaného na čtenáře knihovny a ankety směrem k veřejnosti. Výsledky, které jsme obdrželi, budou postupně vyhodnoceny a prezentovány zaměstnancům i veřejnosti. Na

jejich základě budou přijata vhodná opatření. Součástí opatření k naplňování strategie byla i práce na zadání nového webu knihovny, čemuž předcházela pečlivá analýza, definice cílů včetně formování on-line marketingové strategie.

Probíhaly rovněž práce v oblasti personálního managementu, které směřují k formování strategie profesního vzdělávání a hodnocení zaměstnanců. Tomuto tématu byl věnován také dvoudenní seminář, který připravili zkušení personalisté a ředitelé ze tří knihoven (Národní knihovna ČR, Knihovna města Ostravy a Knihovna Jiřího Mahena v Brně). V posledním čtvrtletí roku proběhlo další vzdělávání vedoucích zaměstnanců jako příprava na kvalitní vedení pohovorů se zaměstnanci a jejich hodnocení. V souvislosti s personálním rozvojem a nutností reagovat na potřebu nových kompetencí zaměstnanců a náplní činností jednotlivých pracovišť byl vydán nový organizační řád, nicméně tento proces se kontinuálně vyvíjí dál.

K co největšímu využití potenciálu zaměstnanců byly ustaveny odborné pracovní skupiny, které v průběhu roku řešily vybraná témata. Velká pozornost byla věnována také vzdělávání zaměstnanců, které velkou měrou proběhlo v on-line prostředí. Vzhledem k velmi rychle se měnícím formám práce a využívání stále nových IT technologií je průběžné profesní vzdělávání nezbytností. Při tvorbě své strategie se KJM opírá o strategické dokumenty města (# Brno 2050, Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví, akční plán) a vytváří ji tak, aby byla knihovna jejich integrální součástí. Ředitelka knihovny se jako členka pracovní skupiny v rámci tvorby Strategie #brno 2050 a přípravy akčního plánu Projekty 2021+ účastnila společného zasedání v červnu a návazně na jednání jednotlivých skupin v říjnu 2021. Do zásobníku projektů jsme vložili v rovině ideových záměrů čtyři projekty. Zároveň jsme průběžně monitorovali první informace k očekávaným výzvám a příležitostem pro knihovnu pro rok 2022 a dále v rámci NPO, IROP či operačního programu JAK.

Měnící se podmínky pro provoz knihovny v souvislosti s protipandemickými opatřeními vyvolávaly také potřebu rychlých operativních opatření, jak při komunikaci s veřejností, tak uvnitř organizace. I toto kladlo vysoké nároky na schopnost vedoucích pracovníků na všech úrovních rychle a dobře přenášet informace a dodržovat potřebná pravidla. Zároveň bylo cílem i při těchto nesnadných podmínkách nabídnout co nejstřícnější služby. I když se pokles statistických ukazatelů pochopitelně nepodařilo zastavit, můžeme kladně hodnotit, že křivka poklesu nebyla dramaticky strmá a zájem veřejnosti dokazuje potřebnost služeb knihovny.

II. Plnění úkolů v personální oblasti

1. Personální řízení

Struktura a počty zaměstnanců ke konci sledovaného období:

Fyzický stav k 31. 12. 2021:	153
Přepočtený stav k 31. 12. 2021:	138,14
z toho:	
knihovníci 2.03.01	107,89
zakladači 1.06.04	5,67
ostatní	24,58

zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti

(1.02.05,1.01.06,1.02.01,1.01.01,1.03.02,2.04.11,2.06.04,1.02.02,1.01.04,1.02.03,1.02.08,1.02.06,1.04.08,2.05.06,2.06.02,1.06.05,1.01.11,2.07.01,1.01.09,1.01.12)

Přirůstky a úbytky zaměstnanců za sledované období (podle struktury zaměstnanců)

V roce 2021 nastoupilo do organizace celkem 8 zaměstnanců:

knihovníci 2.03.01: 6
ostatní: 2
zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti (1.03.02)

V roce 2021 rozvázalo pracovní poměr celkem 13 zaměstnanců:

Výpověď ze strany zaměstnance: 5
Dohoda o ukončení pracovního poměru: 4
Odchod ve zkušební lhůtě: 1
Odchod do starobního důchodu: 2
Odchod po skončení RD: 1

knihovníci 2.03.0: 11
ostatní: 2
zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti (2.07.01;1.02.01;1.03.02)

V průběhu roku 2021 nastoupily 3 zaměstnankyně na mateřskou dovolenou.

Auditorské činnosti jsou kontinuálně zajišťovány pracovníkem na základě dohody o pracovní činnosti.

Průměrný plat celkem dle vyplacených mezd: 26.862,- Kč
průměrný plat knihovníci: 24.590,- Kč (dle platové inventury)
průměrný plat zakladači: 12.380,- Kč (dle platové inventury)
průměrný plat ostatní: 30.770,- Kč (dle platové inventury)

Úklidové práce a další pomocné práce jsou konány na základě dohod konaných mimo pracovní poměr.

1.2. Zpráva o plnění úkolů BOZP a PO za rok 2021

V roce 2021 byla bezpečnost a ochrana zdraví při práci zabezpečována na smluvním základě technikem BOZP a PO Ing. Jaroslavem Plškem.

Prevence

Vstupní školení se provádí při nástupu nových zaměstnanců Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Školení BOZP a PO obsahuje seznámení s obecně platnými předpisy a účastníci jsou seznamováni se svými povinnostmi vyplývajícími z těchto předpisů (vstupní školení provádí technik BOZP a PO).

Na přiděleném pracovišti jsou poté zaměstnanci seznámeni s konkrétními bezpečnostními a požárními požadavky a s možnými riziky (školení provádí vedoucí příslušného pracoviště).

V rámci **periodického školení** se provádí školení **vedoucích zaměstnanců**, kteří následně školí všechny zaměstnance na svých podřízených pracovištích (*součástí školení vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců je i základní seznámení s prováděním prací ve výškách, poskytování první pomoci při úrazech, použití hasebních prostředků atd.*). A také školení **preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany**.

V průběhu roku 2021 z důvodu pandemie SARS-CoV-2 (COVID-19) školení zaměstnanců v oblasti BOZP a PO prováděno individuálně dle platných hygienických opatření, popř. přímo na pobočkách KJM. Záznamy o všech typech preventivních školení jsou uloženy na personálním oddělení.

Kontrola stavu BOZP

V průběhu roku 2021 byly prováděny kontroly jednotlivých poboček. V případě potřeby by byla zajištěna mimořádná kontrola poboček.

Pracovní úrazy

V roce 2021 nedošlo k pracovnímu úrazu s pracovní neschopností postižených delší než 3 pracovní dny ani k odškodnění pracovních úrazů z předcházejících období.

Revize hasicích přístrojů a požárních hydrantů

Kontrola byla provedena, jako každý rok, dodavatelskou smluvní firmou, doklady byly doloženy. Hasicí přístroje jsou tedy fyzicky zkontrolovány, případné závady odstraněny, vadné přístroje vyřazeny nebo nahrazeny novými hasicími prostředky. Vše je zaznamenáno v Protokolech o kontrole hasicích přístrojů a požárních hydrantů.

Revize EPS

Pravidelně měsíčně se koná zkouška funkčnosti EPS za provozu, pololetně a ročně je prováděna revize EPS. Záznamy o revizích jsou vystaveny se zápisy v provozní knize EPS.

Kontrola požárních uzávěrů

Průběžně se dělala vizuální kontrola požárních uzávěrů (dveře, okna, klapky), provedla se roční fyzická kontrola těchto požárních uzávěrů a byla vystavena dokumentace.

Závěr

Ohlédnutí za každým rokem je především pomyslnou startovní čarou pro ten další. Naše práce nikdy nekončí a do dalšího období vstupujeme obohaceni o získané zkušenosti. I z těžkých chvil můžeme vyjít posílení o nové dovednosti, a povzbuzení nám přináší přetrvávající zájem veřejnosti. A jistě si ponese v našich myslích všechny krásné chvíle, které jsme prožili v roce stého výročí založení Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Ostatně slavit budeme dál, protože v roce 2022 to bude 100 let od otevření knihovny. Budeme se těšit, že tento rok postupně přinese zklidnění a možnost sdílení příjemných chvil s brněnskou veřejností v naší knihovně.

III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření za rok 2021

1. Plnění rozpočtu příspěvkové organizace k 31. 12. 2021

(komentář k závažnějším skutečnostem a odchýlkám od rozpočtu, veškeré údaje jsou k 31. 12. 2021)

Hodnocení výsledku hospodaření knihovny Jiřího Mahena v Brně, příspěvkové organizace za celý rok 2021 je prováděno ke schválenému rozpočtu 2021 (R8/123.), kdy roční transfer od zřizovatele činil **84 308 tis. Kč**. Knihovna byla na základě přijatých mimořádných opatření souvisejících s epidemií šíření nákazy koronavirem SARS-CoV-2 po celé první čtvrtletí až do 12. dubna 2021 uzavřena pro veřejnost. V dalším období musela reagovat na mimořádné okolnosti kvůli pandemii, otevřeno bylo za přesně vymezených podmínek ve zkrácené výpůjční době. Informace a aktivity probíhaly v on-line prostoru. Přes veškeré mimořádné okolnosti knihovna naplňovala všechny své klíčové funkce a realizovala projekty, na které získala dotace nebo příspěvky.

V průběhu roku byly provedeny úpravy rozpočtu a to:

- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 155/2021/D na projekty Vytvoření a realizace vzdělávacího programu ve výši 56 tis. Kč a Nákup bezpečnostních prostředků ve výši 15 tis. Kč
- Navýšení příspěvku na provoz – vyšší příjmy z nájemného - RO 170/2021/ZMB ve výši 66 tis. Kč
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 326/2021/D na projekty z programu Knihovna 21. stolení ve výši 75 tis. Kč
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 330/2021/D na projekt z programu VISK 3: Zkvalitnění služeb poboček KJM jako komunitního centra celoživotního vzdělávání ve výši 102 tis. Kč
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 484/2021/D na projekt z programu VISK 3: Mobilní učebna III. ve výši 126 tis. Kč
- Investiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 484/2021/D na projekt z programu VISK 3: Mobilní učebna III. ve výši 15 tis. Kč
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 513/2021/D cena Knihovna roku ve výši 70 tis. Kč
- Snížení neinvestičního příspěvku od zřizovatele – RO 588/2021/ZMB o částku 344 tis. Kč, navýšení neinvestičního příspěvku – RO 589/2021/ZMB o částku 42 tis. Kč

Za rok 2021 skončilo hospodaření knihovny kladným výsledkem ve výši 553,68 Kč, který bude navržen k převodu do rezervního fondu (v roce 2020 vykazovala knihovna kladný hospodářský výsledek ve výši 586,79 Kč).

VÝNOSY

Celkové výnosy dosáhly v roce 2021 výše 92 807 tis. Kč (loni 94 678 tis. Kč), tj. 100,4 % upraveného rozpočtu. Meziročně došlo ke snížení o 1 871 tis. Kč.

Skutečný příspěvek na provoz od zřizovatele byl poskytnut ve výši 84 020 tis. Kč (loni 85 212 tis. Kč), meziročně došlo ke snížení o 1 192 tis. Kč. Bylo realizováno navýšení výnosů o 100 tis. Kč – byl čerpán účelový příspěvek z r. 2019, původně Cestovné a ostatní náklady na partnerství se Lvovem, nákup literatury ukrajinských autorů a o Ukrajině s čerpáním prodlouženým do 31. 12. 2020 (Z8/12, 10. 12. 2019), byl změněn účel na nárůst e-výpůjček a dále prodlouženo jeho čerpání do 31. 12. 2021 (Z8/18, 16. 6. 2020), částka byla na účtu 472 – Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery.

Od městských částí obdržela knihovna celkem 446 tis. Kč (loni 447 tis. Kč, meziročně došlo ke snížení o 1 tis. Kč) na provozní náklady, převážně na nákup knihovního fondu a kulturní aktivity na pobočkách.

Ze státního rozpočtu obdržela knihovna neinvestiční účelově vázané transfery ve výši 594 tis. Kč (meziročně došlo ke zvýšení o 214 tis. Kč) na projekty VISK 3, projekt Knihovna 21. století, Dotační program na ochranu měkkých cílů, příspěvek za cenu Knihovna roku a příspěvek na Integraci cizinců v Brně II.

Transfery od jiných ÚSC a od ostatních subjektů byly v celkové výši 1 274 tis. Kč (meziroční zvýšení o 297 tis. Kč), z toho:

- 560 tis. Kč příspěvek JmK v rámci Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven
- 714 tis. Kč příspěvek na provoz střediska EUROPE DIRECT při KJM z rozpočtu Evropské komise

Na výnosových položkách je zaúčtován i transferový podíl přijatých investičních transferů, který činil 1 196 tis. Kč (meziroční zvýšení o 18 tis. Kč):

- Ze státního rozpočtu a státních fondů ve výši 54 tis. Kč
- Z Regionální rady ve výši 466 tis. Kč (projekt Knihovna pro město IPRM I. a IPRM II.)
- Z Ministerstva pro místní rozvoj (projekt Moderní a efektivně řízená přátelská knihovna) 671 tis. Kč
- Nový transferový podíl z Ministerstva životního prostředí k rekonstrukci budovy Vondrákova 15 zúčtoval výnosy ve výši 5 tis. Kč

Knihovna předložila na Odbor kultury MMB vyúčtování účelových neinvestičních příspěvků, poskytnutých z rozpočtu města v roce 2021

Účel příspěvku na provoz	Kč	Vyčerpáno do 31. 12. 2021
Platy zaměstnanců vč. odvodů: řízení a metodické vedení knihovnických služeb, elektrických agend, kybernetické bezpečnosti, opatření GDPR	1 306 000	1 306 000
Projekty – partnerství	153 000	153 000
Projekt IPRM II. Vzdělávání na míru, neformální interaktivní koncept vzdělávání (udržitelnost projektu EU)	425 000	425 000
Nová pobočka Vojtova – nákup knih, vybavení, mzdové náklady vč. odvodů, ostatní služby, vč. nájmu	1 000 000	1 000 000
Provoz pobočky v KS Omega, Musilova 2a	300 000	300 000
e-výpůjčky (původně cestovné a ostatní náklady na partnerství se Lvovem, nákup literatury ukrajinských autorů a o Ukrajině)	100 000	100 000

Knihovně byl schválen v roce 2021 transfer na investice od zřizovatele ve výši 817 tis. Kč na technologii výměňkové stanice – řídicí systém v objektu Kobližná 4. Vzhledem k tomu, že skutečná cena technického zhodnocení od dodavatele Tepláren Brno, a.s. byla výrazně nižší, ve výši 447 tis. Kč, byly z transferu ještě hrazeny: projektová dokumentace na modernizaci vstupu ve výši 59 tis. Kč, nerezový bibliobox na Kobližnou za 114 tis. Kč. Na realizaci akce modernizace vstupu na Kobližné jsme dostali 183 tis. Kč s termínem dokončení do 30. 6. 2022, celkový transfer na pořízení dlouhodobého majetku od zřizovatele byl ve výši 803 tis. Kč.

Ze státního rozpočtu byl poskytnut transfer na investice ve výši 15 tis. Kč na projekt VISK 3 – Mobilní učebna III.

Výnosy z vlastních výkonů a zboží dosáhly 3 426 tis. Kč (loni 3 494 tis. Kč, meziročně snížení o 68 tis. Kč), tj. 73,1 % upraveného rozpočtu. Důvodem je uzavření všech provozů na základě přijatých mimořádných opatření souvisejících s epidemií šíření nákazy koronavirem SARS-CoV-2 až do 12. dubna 2021 a dále zkrácení provozní doby knihovny.

Ostatní výnosy jsou ve výši 1 851 tis. Kč (loni 2 990 tis. Kč), tj. 89,2 % upraveného rozpočtu. Nižší čerpání bylo na účtu smluvní pokuty a úroky z prodloužení. Došlo k zapojení fondu rezerv ve výši 206 tis. Kč (loni 601 tis. Kč), investičního fondu ve výši 419 tis. Kč (loni 436 tis. Kč) a FKSP ve výši 10 tis. Kč (loni ve výši 12 tis. Kč) na nákup sportovních potřeb pro zaměstnance KJM. Výnosy z prodeje materiálu činily 100 tis. Kč, jednalo se o prodej karet Brno ID.

NÁKLADY

Náklady celkem za sledované období byly čerpány ve výši 92 806 tis. Kč (loni 94 677 tis. Kč), tj. 100,4 % upraveného rozpočtu, meziročně došlo ke snížení o 1 871 tis. Kč.

Spotřeba energií byla ve výši 2 389 tis. Kč, je to o 60 tis. Kč méně než loni.

Čerpání služeb činilo 9 958 tis. Kč, tj. 114,0 % upraveného rozpočtu. Je to o 684 tis. Kč více než loni.

Čerpání na opravy a udržování jsou ve výši 724 tis. Kč, což je 100,0 % plnění rozpočtu. Řešily se servisy výtahů, vzduchotechniky a wi-fi na Kobližné. Nákladnější opravou za 90 tis. Kč byla výměna vysílače EPS na Kobližné a malířské práce na Kobližné za 164 tis. Kč. Na pobočce Selská byl přechalouněn nábytek za 41 tis. Kč. Pravidelnými nákladovými položkami jsou servisy služebních automobilů. V prosinci byly na Kobližné provedeny výměny svítidel ve 2. n.p. za LED za 47 tis. Kč.

Odpovídající čerpání bylo zaznamenáno u položky mzdové náklady, účet 521, čerpání ve výši 46 153 tis. Kč, tj. 99,4 % schváleného rozpočtu, loni 45 967 tis. Kč. Sociální pojištění a sociální náklady byly čerpány ve výši 18 298 tis. Kč. Zde se promítl zvýšený nákup ochranných pracovních pomůcek ve výši 432 tis. Kč. Jedná se zejména o roušky a respirátory a samotesty na Covid -19.

Odpisy dlouhodobého majetku jsou ve výši 3 564 tis. Kč. Odpisy se navýšily o předaný majetek od zřizovatele - Rekonstrukci pobočky Vondrákova 15 a to od srpna 2021.

Ostatní náklady byly čerpány ve výši 2 785 tis. Kč (loni 5 750 tis. Kč), tj. 106,3 % plnění rozpočtu. Došlo ke snížení o 2 965 tis. Kč. Loňské vyšší čerpání bylo na pořízení dlouhodobého hmotného majetku – vybavení.

Všechny účty vykazují rovnoměrné čerpání rozpočtu.

FINANČNÍ MAJETEK

Na běžném účtu bylo ke dni 31. 12. 2021 celkem 10 787 tis. Kč, na běžném účtu FKSP bylo 624 tis. Kč, pokladní hotovost včetně eurové pokladny činila 145 tis. Kč a peníze na cestě 0 Kč.

Ceniny knihovna k 31. 12. 2021 neevidovala žádné.

POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

Pohledávky za odběrateli (účet 311) činily 49 tis. Kč, v roce 2020 byly ve výši 33 tis. Kč. Inventurní soupis pohledávek je uveden v příloze.

Závazky vůči dodavatelům (účet 321) činily 313 tis. Kč, v roce 2020 byly ve výši 1 074 tis. Kč. Závazky po splatnosti knihovna nemá. Inventurní soupis závazků je uveden v příloze.

DOTACE A PŘÍSPĚVKY NEINVESTIČNÍ

Přehled obdržených dotací neinvestičních k 31. 12. 2021 ukazuje následující přehled.

Orgán	Účel	Plnění v Kč
Ministerstvo kultury ČR	Dotační program pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury	71 000,-
Ministerstvo kultury ČR	Dotační program Knihovna 21. století	75 000,-
Ministerstvo kultury ČR	Dotační program VISK 3	228 000,-
Ministerstvo kultury ČR	Cena Knihovna roku	70 000,-
Ministerstvo vnitra ČR	Integrace cizinců v Brně II.	149 868,76

Jihomoravský kraj	Program podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven	560 000,-
MČ Brno - Kohoutovice	Příspěvek na knihovny fondy	28 000,-
MČ Brno - Tuřany	Příspěvek na knihovny fondy	20 000,-
MČ Brno - Ořešín	Příspěvek na knihovny fondy	10 000,-
MČ Brno – Slatina	Příspěvek na knihovny fondy	20 000,-
MČ Brno - Černovice	Příspěvek na knihovny fondy	14 000,-
MČ Brno - Ivanovice	Příspěvek na knihovny fondy	5 000,-
MČ Brno - Žabovřesky	Příspěvek na knihovny fondy	30 000,-
MČ Brno-Jundrov	Příspěvek na knihovny fondy	20 000,-
MČ Brno-Bohunice	Příspěvek na kulturní aktivity	22 000,-
MČ Brno-Starý Lískovec	Příspěvek na knihovny fondy a kulturní aktivity	10 000,-
MČ Brno-Bystrc	Příspěvek na knihovny fondy, kulturní aktivity, drobné vybavení	60 000,-
MČ Brno-jih	Příspěvek na knihovny fondy	20 000,-
MČ Brno-Nový Lískovec	Příspěvek na knihovny fondy, výtvarné potřeby	25 000,-
MČ Brno-Maloměřice a Obřany	Příspěvek na knihovny fondy	10 000,-
MČ Brno-Žebětín	Příspěvek na knihovny fondy	20 000,-
MČ Brno-Medlánky	Příspěvek na knihovny fondy	10 000,-
MČ Brno-Vinohrady	Příspěvek na knihovny fondy	30 000,-
MČ Brno-Komín	Příspěvek na knihovny fondy	10 000,-
MČ Brno-Líšeň	Příspěvek na knihovny fondy	30 000,-
MČ Brno-Královo Pole	Příspěvek na knihovny fondy a kulturní aktivity	40 000,-
MČ Brno-Chrlice	Příspěvek na knihovny fondy	12 000,-
Evropská komise	Zřízení hostitelských struktur pro informační střediska informační sítě EUROPE DIRECT – provoz střediska	713 852,09

DOTACE A PŘÍSPĚVKY INVESTIČNÍ

Přehled obdržných dotací investičních k 31. 12. 2021 ukazuje následující přehled.

Orgán	Účel	Plnění v Kč
Ministerstvo kultury ČR	Dotační program VISK 3	15 000,-

Veškeré dotace a příspěvky byly vyúčtovány v souladu s dotačními podmínkami.

IV. Komentář k tabulce plán čerpání a tvorby peněžních fondů

Plán čerpání a tvorby peněžních fondů k 31. 12. 2021

(komentář k závažnějším skutečnostem a odchylkám)

Fond investiční je tvořen přidělem z odpisů z DHM a DNM ve výši 2 368 tis. Kč. Transfer na investice od zřizovatele byl ve výši 803 tis. Kč na rekonstrukci MaR ve výměníkové stanici na Kobližné, nerezový bibliobox a modernizaci vstupu Kobližná. Financování investic bylo ve výši 1 387 tis. Kč (pořízení 4 ks biblioboxů, rekonstrukce MaR Kobližná, SW – nová funkcionalita ARL Brno ID, zpracování zadávací dokumentace nového webu, projektová dokumentace modernizace vstupu Kobližná). 1 078 tis. Kč bylo odvedeno zřizovateli. Stav k 31. 12. 2021 je 3 830 tis. Kč.

Fond rezervní je tvořen přidělem ze zlepšeného výsledku hospodaření a peněžními dary. Ze zlepšeného výsledku hospodaření r. 2020 jsme přidělili necelý 1 tis. Kč. Účelový peněžní dar činil 30 tis. Kč na nákup knihovního fondu pro pobočku Brno-Komín. Čerpání bylo ve výši 206 tis. Kč. Stav k 31. 12. 2021 je 998 tis. Kč.

Fond odměn byl nezměněn. Čerpání nebylo žádné. Stav k 31. 12. 2021 je 542 tis. Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen přidělem do fondu ze mzdových nákladů, což bylo v roce 2021 – 923 tis. Kč. Úhrada potřeb zaměstnanců byla ve výši 965 tis. Kč. Stav fondu k 31. 12. 2021 je 611 tis. Kč.

Finanční krytí všech fondů je na běžných účtech v plné výši.

Informace o výsledku inventarizace majetku a závazků

Dle plánu inventur byl zjištěn skutečný stav majetku a závazků a ostatních inventarizačních položek aktiv a pasiv a podrozvahy, který je zaznamenán v inventurních soupisech.

Inventarizační zpráva za rok 2021 je uvedena v příloze.

V. Kontrolní činnosti

1. Veřejnoprávní kontrola – interní audit

V souladu s § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění, podávám roční zprávu o činnosti interního auditu v p. o. Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Kobližná 4, 601 50 Brno.

V průběhu roku 2021 byly provedeny následující plánované a mimořádné audity:

Leden

I/21

Audit účetních dokladů za srpen 2020

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období srpen 2020
pokladní doklady POK č. 200729-20080, 100001-100072
dodavatelské faktury č. 200001-200179.

(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Únor

Audit účetních dokladů za září 2020

II/21

Typ auditu: finanční, plánovaný,
Cíl auditu: účetní doklady za období září 2020
pokladní doklady POK č. 200801-200925, 100001-100125
dodavatelské faktury č. 200001-200212
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit čerpání finančních prostředků z FKSP za rok 2020

III/21

Typ auditu: finanční, plánovaný,
Cíl auditu: kontrola čerpání finančních prostředků z FKSP ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: ust. § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
v platném znění
ust. § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění
ust. §§22-29, § 225 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění

zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění
vyhláška č. 114/2002 Sb., o o fondu kulturních a sociálních potřeb,
v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020.

Bez připomínek.

Březen

Audit účetních dokladů za říjen 2020

IV/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období říjen 2020
POK č. 200945-201039, 100001-100114
dodavatelské faktury č. 200001-200242
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup,
cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených
právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit vyřazování majetku z evidence KJM za období 1 – 12/ 2020

V/21

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem
Cíl auditu: zmapovat průběh vyřazování nepotřebného majetku z evidence KJM

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

Závazný předpis: příloha č. 3 Hospodaření s majetkem – Zásady vztahu orgánu statutárního
města Brna k příspěvkovým organizacím

Vnitřní předpis: VS č. 4/2003 Evidence majetku v KJM vč. dodatků
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020.

Bez připomínek.

Sepsání čtvrtletní zprávy o činnosti interního auditu.

Duben

Audit účetních dokladů za období listopad 2020

VI/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období listopad 2020

POK č. 201040-201063, 100001-100024
dodavatelské faktury č. 200001-200362
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)

Bez připomínek.

Audit čerpání finančních prostředků z dotací za rok 2020

VII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola dokladů, které se vztahují k čerpání finančních prostředků z dotací – soulad s uzavřenými smlouvami

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
ust. §§ 2, 3, 14 a 44a odst. 4 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění
ust. § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020.

Bez připomínek.

Květen

Audit účetních dokladů za období prosinec 2020

VIII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období prosinec 2020

č. POK 201062-201126, č. 100001-100063
dodavatelské faktury č. 200001-200305
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit inventarizace majetku a závazků za rok 2020

IX/21

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat průběh inventarizace v KJM

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, která provádí některá ustanovení výše uvedeného zákona, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 1/2020 Řádná inventarizace majetku

Bez připomínek.

Červen

Audit účetních dokladů za období leden 2021

X/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období leden 2021

č. POK 210001-210055, 100001-100055
dodavatelské faktury č. 200001-200169
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit provozu autodopravy za rok 2020

XI/21

Typ auditu: výkonu, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat provoz autodopravy v KJM

Právní rámec: zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, v platném znění
zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, v platném znění
zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, v platném znění

Vnitřní předpis: VS č. 4/2016 Používání služebních motorových vozidel a zajištění autoprovozu vč. dodatku č. 1 a 2.

Bez připomínek.

Sepsání zprávy o činnosti interního auditu za II. Q 2021.

Červenec

Audit účetních dokladů za období únor 2021

XII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období únor 2021
č. POK 210156-210078, 100001-100023
dodavatelské faktury č. 200001-200163
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM

VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit vedlejší hospodářské činnosti za rok 2020

XIII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný

Cíl auditu: zmapovat vedlejší hospodářskou činnost KJM

Právní norma: zákon č. 586/1991 o daních z příjmů, v platném znění
zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, v platném znění
zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění (ust. § 27, odst. 2 písm. g)

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020.

Bez připomínek.

Srpen

Audit účetních dokladů za období březen 2021

XIV/21

Typ auditu: finanční, plánovaný

Cíl auditu: účetní doklady za období březen 2021

č. POK 210079-210103, 100001-100025
dodavatelské faktury č. 200001-200210
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit manipulace s peněžní hotovostí a šeky

XV/21

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíl auditu: pokladní limit, pokladní doklady, inventarizace hlavní pokladny

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2016 Pravidla pro manipulaci s peněžní hotovostí a šeky
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit evidence a stavu skladových zásob – 2021 **XVI/21**

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat příjem nakoupeného materiálu na sklad (kancelářské potřeby, atp.), uvedení materiálu na skladových kartách.

Bez připomínek.

Září

Audit účetních dokladů za období duben 2021 **XVII/21**

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období duben 2021

č. POK 210104-210143, 100001-100040
dodavatelské faktury č. 200001-200185
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit evidence majetku za rok 2020 **XVIII/21**

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: přírůstky majetku za rok 2020, jeho evidence a účtování

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 4/2003 Evidence majetku v KJM vč. dodatků
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Zpráva o činnosti interního auditu za III. Q 2021

Říjen

Audit účetních dokladů za období květen 2021

XIX/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období květen 2021
č. POK 210144-210223, 100001-100080
dodavatelské faktury č. 200001-200171
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Aktualizace mapy rizik – rok 2021

XX/21

Typ auditu: výkonu, plánovaný
Cíl auditu: aktualizace mapy rizik, která se mohou vyskytnout v KJM

Právní norma: ust. § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění.

Listopad

Audit výběrového řízení na dodávku výpočetní techniky pro projekty
VISK 3

XXI/21

Typ auditu: výkonu, mimořádný
Cíl auditu: zmapovat provádění výběrového řízení v KJM

Právní norma: ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 o veřejných zakázkách, v platném znění

Závazný předpis: Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv Statutárního města Brna

Vnitřní předpis: VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu.

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za období červen 2021

XXII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období červen 2021
č. POK 210224-210329, 100001-100106
dodavatelské faktury č. 100001-100106
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021.

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za období červenec 2021

XXIII/21

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady za období červenec 2021
č. POK 210330-210-436, 100001-100107
dodavatelské faktury č. 200001-200144
(dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v KJM
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 1/2021 Účtový rozvrh v účetním období 2021.

Bez připomínek.

Prosinec

Vyhotovení tabulek o interním auditu pro OKO MMB
Sepsání zprávy o interním auditu za IV. Q 2021
Sepsání souhrnné zprávy o interním auditu za rok 2021.

VI. Přílohy

Plnění rozpočtu příspěvkové organizace k 31. 12. 2021
Rozvaha k 31. 12. 2021
Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2021
Příloha účetní závěrky k 31. 12. 2021
Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2021
Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2021
Rozbor nákladů a výnosů k 31. 12. 2021
Plán tvorby a čerpání peněžních fondů k 31. 12. 2021
Inventurní soupis závazků k 31. 12. 2021
Inventurní soupis pohledávek k 31. 12. 2021
Inventarizační zpráva za rok 2021